

Ormoški odborniki so razpravljali o kmečkem zavarovanju

e dosedanja praksa nezakonita?

Franc NOVAK, predsednik občinskega odbora Ormož je zadnji občinski seji v razpravi o problemih kmečkega zavarovanja vsem prisotnim nallil čistega vina prikazal problem kmečkega zavarovanja takega kot v resnici — mnogo bolj, kot ga lahko čutimo, ki ni nismo prizadeti. Menil je, da je v občini 680 nepotrjenih zdravstvenih izkaznic in da je s tudi 680 občanov izločen in po neodpustljivi kritiki odtujenih od prepotrebne zdravstvene oskrbe. Ko primerjal zdravstveno zavarovanje delavcev in kmečkih zavarovancev, je dejal, je vprašanje, ali je to prazna in da je samostava sama pri zbiranju davka. Na kakšni osnovi lahko prišlo do interpretacije zakona, da lahko kmet zdravstveno zavarovanje šele takrat, ko je v zvezi s tem problemom dejal, da je praksa, ki se je poslužujemo v tem primeru, nezakonita. Navodilo o izvajanju zakona je v nasprotju z njegovo vsebino in določilom, ki pravi, da se zdravstvena izkaznica ne potrdi le takrat, če ni zavarovane plačal prispevka iz naslova zdravstvenega zavarovanja. Na kakšni osnovi je republiški organ vključil v to tudi vse druge družbene dajatve in obveznosti?

Ob vsem tem lahko ugotovljamo, da so pravice, ki izhajajo iz naslova zdravstvenega zavarovanja kmetov mnogo večje, kot so realne možnosti za njihovo uveljavitev. Ormoški odborniki in kmetijski zavarovanci se vprašujejo, ali so zares neodtujljive pravice, če pa na drugi strani ni sredstev, da bi si jih lahko tudi uveljavili. Na tem področju smo, kot je viden, še vedno pionirji in delamo nepopravljive napake. Vsaj v tem primeru, ko gre za pravico do življenja in za ustvarjanje pogojev zdravstvenega varstva, bomo morali izenačiti delavsko in kmečko zavarovanje ter s tem ustvariti tisti osnovni pogoj, ki se kaže v neizpodbitnem dejstvu, da zdrav človek trezno misli in je sposoben dati tudi svoj delež k naši nadaljnji socialistični izgradnji. Zdravstveno varstvo je torej tista osnova, ki jo bomo morali v znosnejši obliki približati tudi kmetom.

Adl SARMAN, poslanec je v zvezi s tem problemom dejal, da je praksa, ki se je poslužujemo v tem primeru, nezakonita. Navodilo o izvajanju zakona je v nasprotju z njegovo vsebino in določilom, ki pravi, da se zdravstvena izkaznica ne potrdi le takrat, če ni zavarovane plačal prispevka iz naslova zdravstvenega zavarovanja. Na kakšni osnovi je republiški organ vključil v to tudi vse druge družbene dajatve in obveznosti?

Vlado OŽBOLT, poslanec kulturno prosvetnega zbora zvezne skupščine je zaključil razpravo s sklepom, da naj o tem vprašanju diskutirajo poslanci v svojih organih in telesih, v katere so voljeni. Praksa je nevarna in je ne bi kazalo nadaljevati. Poleg socialne lahko nastopi v tem primeru tudi politična škoda.

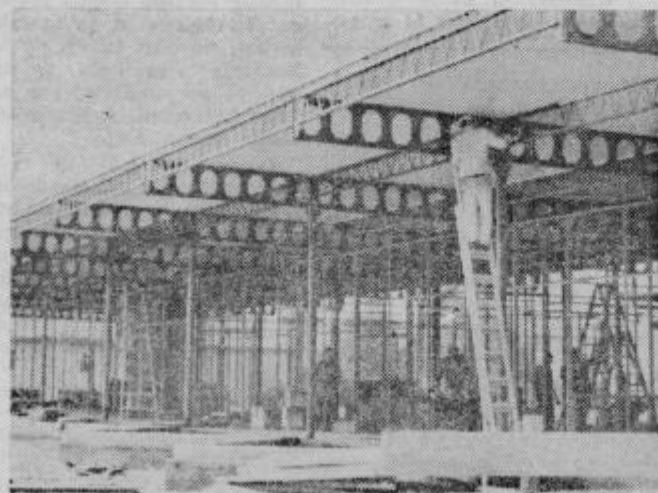
Ob vsem tem lahko ugotovljamo, da so pravice, ki izhajajo iz naslova zdravstvenega zavarovanja kmetov mnogo večje, kot so realne možnosti za njihovo uveljavitev. Ormoški odborniki in kmetijski zavarovanci se vprašujejo, ali so zares neodtujljive pravice, če pa na drugi strani ni sredstev, da bi si jih lahko tudi uveljavili. Na tem področju smo, kot je viden, še vedno pionirji in delamo nepopravljive napake. Vsaj v tem primeru, ko gre za pravico do življenja in za ustvarjanje pogojev zdravstvenega varstva, bomo morali izenačiti delavsko in kmečko zavarovanje ter s tem ustvariti tisti osnovni pogoj, ki se kaže v neizpodbitnem dejstvu, da zdrav človek trezno misli in je sposoben dati tudi svoj delež k naši nadaljnji socialistični izgradnji. Zdravstveno varstvo je torej tista osnova, ki jo bomo morali v znosnejši obliki približati tudi kmetom.

J. S.

Nova ptujška avtobusna postaja pod streho

Eno od največjih gradbišč v Ptujju je gradnja nove avtobusne postaje. Ob cesti proti železniški postaji jo gradi Gradbeno podjetje »Drava«. Nova avtobusna postaja je že pod streho, ki jo podpira močna jeklena konstrukcija. Delavci jo te dni pleskajo. Globoki temelji

bodo služili tudi za garaže (z nasprotne strani). Delavci končujejo zemeljska dela in urejujejo bokse za avtobuse. Urejujejo tudi parkirni prostor. Veliko dela imajo vodovodni instalaterji. Montirajo tudi centralno kurjavo. Te dni so si ogledali prostore predstavniki podjet-

Gradbeno podjetje »Drava« končuje dela pri gradnji nove avtobusne postaje.

Alojz Cestnik

8. avgust — praznik občine Ptuj

Od 1959. leta napej občani ptujške občine praznujemo občinski praznik v spomin na poslednji boj Slovenskogoriške — Lackove čete v Mostju 8. avgusta 1942. S pomočjo domačega izdajalca so nemški fašisti uspeli uničiti to prvo skupino partizanov v Slovenskih goricah, vendar niso uspeli zatreti vstaje, ki so jo zasedali Lacko, Osojnik, bratje Rešj in drugi borci Slovenskogoriške čete.

Praznovanje letošnjega občinskega praznika je omejeno na Ptuj. Proslava se bo pričela v petek, 8. avgusta, s slavnostno sejo občinske skupščine ob 9. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Ptujju. Po sebi bo ob 10. uri odkrit doprtni kip narodnega heroja Dušana Kvedra-Tomaža v parku ob Dravi, takoj nato pa bo odprta razstava zasebne etnografske zbirke Dušana Kvedra v razstavnem paviljonu ob Dravi. S to razstavo bi radi predstavil Dušana Kvedra tudi kot ljubitelja ljudskih umetnin in pomembnega kulturnega delavca.

Prvotno je bilo predvideno, da bi ob letošnjem občinskem prazniku občinska skupščina podelila domicil Lackovemu odredu. Na prošnjo odbora Lackovega odreda je bilo dogovorjeno, da bo občinska skupščina podelila domicil temu odredu na osrednji proslavi, posvečeni 1900-letnici Ptujja, ki bo 27. in 28. septembra t.l.

Prav tako smo namoravali odkriti spominsko ploščo na hiši v Bratislavcih, kjer so februarja 1945 padli borci in aktivisti NOV. Ker pa je hiša v izredno slabem stanju, smo odkritje plošče prestavili na poznejši čas.

Vse občane, posebno pa Ptujčane, vabimo na odkritje doprtnega kipa Dušana Kvedra-Tomaža, ki je v Ptujju pričel svojo revolucionarno pot; prav tako pa si moramo ogledati zanimivo razstavo njegove zasebne etnografske zbirke.

Vsem občanom želimo prijetno praznovanje občinskega praznika.

GASILKE IZ ORMOŽA NA PROSLAVI V METLIKI

Občinska gasilska zveza je dobila pred nedavnim od gasilske zveze slovenije telefonsko vabilo, da se udeležijo gasilke iz ormoške občine sklepne proslave 100-letnice gasilstva na Slovenskem, ki bo 17. avgusta v Metliki z istimi vajami, s katerimi so se predstavile pred nedavnim na zletu gasilk v Ptujju. Kot lahko sklepamo iz tega vabila, so predstavnikom gasilske zveze Slovenije vaje ormoških gasilk zelo ugajale. V vaji sodeluje 105 gasilk, sestavlja pa jo je Edi STROPNIK iz Ormoža.

Upamo in želimo, da se bodo ormoške gasilke tudi v Metliki dobro »odrezale« in požele priznanje za vloženi trud.

J. S.

ja, ki bodo uredili strop. Veliko sten bo zasteklenih. Tudi steklarje še čaka več dela. Skratka, manjših del je še veliko. Tisti, ki potujejo z avtobusi želijo, da bi postaja dogradili in predali namenu vsaj pred jesenskim deževjem. Želijo si, po dolgih letih počakati avtobus pod streho, posebno v zimskem času pa v topli čakalnici ali v bifeju.

ZR

Nova brezalkoholna pijača »Beat« krepi in osvežuje PETOVIA PTUJ

Cerkev se prilagaja času

Cerkev se je v zadnjih desetih letih začela močno prilagajati sodobnemu svetu. To zanjo ogromno pomeni, saj je s tem ponovno pokazala svoje sposobnosti prilagoditi se vsem družbenim redom od suženjstva do danes. Tako se skuša tudi čim bolj prilagoditi našemu družbenemu redu in socialističnemu svetovnemu nazoru, strukturi današnjih ljudi, ki je usmerjena mnogo bolj demokratično. To prilaganje bi lahko bilo pasivno in aktivno. Vsekakor ugotavljamo, da je aktivno. V pokoncilski cerkvi je močno naglašena aktivnost na vseh področjih družbenega življenja. To pričajo knjige, ki jih je izdala cerkev in ki govorijo, kako se naj kristjan politično angažira, kakšen naj ima odnos do gospodarstva, kulture, prosvete, turizma in celo rekreacije. To jasno dokazuje, da poizkuša cerkev poudariti svoj položaj.

Težave nastajajo predvsem med mladimi, v kapitalističnih državah pa cerkev ni prisotna med delavskim razredom. V tem boju za delavski razred je cerkev poizkušala že marsikaj. Zelo je povzdignila sv. Jožefa in mu posvetila en dan — prvi maj, povzdignila je tudi druge, ki so bili tudi delavci. V Franciji je šla cerkev tako daleč, da je med delavce poslala svoje duhovnike. Mnoge med njimi je izgubila. Postali so delavci in nekateri med njimi celo člani Komunistične partije Francije. Toda ni ji mar za te žrtve, važneje ji je, da ohrani stike z delavskim razredom.

Pokoncilska cerkev konstantno poudarja enotnost vseh ljudi, razen tega pa spreminja tudi svoj odnos do privatne lastnine. Poudarja namreč, da je potrebno omejevati privatno lastnino ker ta škodi splošni blaginji. Močan poudarek dajejo raz-

voju človeka in znanosti, cerkev sprejema vse znanstvene dosežke. Vazen tega je izredno zainteresirana za živ dialog, predvsem s komunisti. Zakaj takšna želja? Preprosto zato, ker bi v nasprotnem postala preveč izolirana, spoznavati pa mora svet in svoje zaveznike v njem. Vse to pa bi brez neposrednega komuniciranja odpadlo. Zato nas ne sme začuditi tudi podatek o interesu religije do idejnih konceptov v marksizmu.

Ob tako velikih naporih ene strani je zanimivo, kaj dela druga stran. Po podatkih VSPV je pri nas 70 odstotkov vernih ljudi. Tako se že postavlja vprašanje, zakaj ti na naši televiziji ne bi mogli imeti svojih oddaj. Seveda ta odstotek ne govori, da je pri nas toliko godečih vernikov.

Ena bistvenih naših napak je naš prosvetni kader. Učitelj je lahko danes vsakdo, ki je končal osnovno šolo in potem še učiteljske. Njegov svetovni nazor je postranska stvar. Zato so razumljive zahteve Zveze komunistov, da bi bodoči učitelji, ki bodo vzgajali naš mladi rod, v svojem šolanju bolje spoznali naš nazor. Nekateri so celo redni obiskovalci cerkve.

To je samo ena od karakterističnih napak, ki jo deloma zavestno, administrativni ukrepi pa zahtevajo predolg proces za hitrejšo rešitev. Ena od važnejših nalog bi bila tudi približati naše dnevno in tedensko časopisje ljudem na podeželju in v mestu. Naklade verskih listov naraščajo. Število naročnikov je tudi v nekaterih mestih tolikšno, da preseneča.

Dialog s cerkvijo bo treba postaviti torej na takšne osnove, ki bodo omogočile razpravo, po kateri bo lahko vsak sklepal, zakaj se zavzema naša napredna družba.

-b

SZDL danes

(Nadaljevanje)

Tako bo mladina prevzemala nase družbeno odgovornost za prihodnost slovenskega naroda in samoupravno socialistično graditev. Socialistična zveza mora v vseh svojih oblikah prostor, kjer bodo prihajala na dan vsa pomembnejša vprašanja mladine in njenih organizacij in kjer bodo ta vprašanja tudi obravnavali. Rešitve, do katerih bo prišlo po kvalificirani razpravi, bodo morale postati tudi sestavni del delovnih programov Socialistične zveze.

Celotna politična dejavnost mora stoneti na objektivnih temeljih, na izsledkih raziskav in analiz znanstvenih ustanov na ugotovitvah strokovnjakov, statističnih podatkih itd. Njene ugotovitve, predlogi, smernice, sklepi in programi bodo re-

zultat široke in poglobljene razprave, kjer se nasprotja premagujejo na podlagi znanstvenih dogajanj na demokratičen način in na osnovi doseženega razvoja materialne in duhovne kulture.

Celotna družba se bo lahko progresivno razvijala le, če bomo znali vsepovsod — tudi v političnih procesih — povezovati samoupravno prakso in akcijo z znanostjo, znanjem, strokovno usposobljenostjo in napredno znanstveno teorijo, na znanstveno misel in njeno proučevanje dejanskih — brez tega ne more biti družbenega napredka. Socialistično zveza bo zato pobudnik pri programiranju znanstvenega dela in znanstvenih raziskav ter se bo v svojem delu tudi opirala na njihove izsledke. Zato se bo tudi venomer borila zoper prakticizem, go-

POJASNILO K ČLANKU

»RAZPRAVA O INFORMATIVNIH SREDSTVIH TOREJ ŠE NI KONČANA

Izvršni odbor občinske konference SZDL Ptuj je dolžan seznaniti občane in širšo javnost v zvezi z gornjim člankom novinarjev Tednika in Radia Ptuj, objavljenim v Tedniku št. 27/69 in v radiu dne 10. julija 1969 o naslednjem:

Ze dalj časa, celo štiri leta nazaj, ugotavljamo, da je nujno najti za obe obliki naših lokalnih sredstev javnega obveščanja rešitev, ki bi najbolje ustrezala vsem sedanjim in prihodnjim potrebam. To utemeljujemo z dejstvom, da zajemajo naša lokalna sredstva obveščanja najmanjši predel v Sloveniji, za okoli 115.000 prebivalcev ali da je tehnična in vsebinska rast oblik javnega obveščanja v republiki in severni Sloveniji močno napredovala, da je naše tedensko časopisno glasilo opravičilo v zadnjih dvajsetih letih svoj obstoj in da je tudi lokalna radijska postaja s svojim šestletnim delovanjem opravila svojo pionirsko vlogo.

Ustanovitelj Tednika je občina Ptuj, Radio pa posluje še kot delovna enota Občinske konference SZDL Ptuj.

Posamezne družbenopolitične organizacije in skupščina občine Ptuj so posamič in skupno spoznale, da bi bilo najbolje najti rešitev glede na krajevne razmere v tem, da se poslovanje obeh enot javnega obveščanja združi iz naslednjih bistvenih vidikov:

1. družbena sredstva (dotirana in pridobljena) bi bila bolj smotno izkoriščena ob dejstvu, da bi poslovala novinarska služba skupno za obe enoti ustrezno vsebini za časopis in radio;
2. dejavnost novinarjev bi se lahko bolje specializirala;

3. povečala bi se strokovnost novinarjev ob načrtnem študijskem izpopolnjevanju;
4. povečala bi se kvaliteta obveščanja, kar bi se od-

li empirizem, zoper politikanstvo in bo skušala povsod vzbujati željo po tem, da stvari, predloge in rešitve znanstveno preverjajo, kritično osvetlujejo jim dajejo prave razsežnosti. Tako delovanje bo odprlo prave ustvarjalne možnosti v družbeni dejavnosti delovnih ljudi.

V socialistični graditvi in razvoju socialističnih družbenih odnosov sploh ima neprecenljivo vrednost uveljavljanje in nadaljnje ustvarjanje/razvijanje marksistične misli. To misel in njeno znanstveno metodo je treba uveljavljati in razširiti na vsa družbena področja in vede.

(Dalje prihodnjič)

ražalo na večjem številu naročnikov;

5. povečala bi se družbena skrb za sredstva javnega obveščanja, kar bi omogočilo večje sodelovanje zunanjih dopisnikov in drugih sodelavcev v programskem oziroma izdajateljskem svetu;

6. lokalna dopisniška mreža bi lahko bolj sodelovala s pokrajinskimi in republiškimi listi in radijskimi postajami;

7. skupna služba javnega obveščanja bi lahko razširila svojo dejavnost (reklame in drugo) in bi si tako sama ustvarila večja lastna sredstva.

Ne moremo dojeti, da sta obe sedanji poslovni enoti javnega obveščanja zavzeli do tega vprašanja tako odklonilno stališče, da zatrjujejo, da smo jim kršili pravice do samoupravljanja in da nastopajo člani obeh enot, posamič ali skupno, proti večletnim ugotovitvam javnosti in predstavništev občine in družbenopolitičnih organizacij. Ne moremo tudi mimo dejstva, da obe poslovni enoti nista niti najmanj razmišljali o možnostih, ki jih narekuje zanje sedanji položaj, in da nista pripravljene delovati v bodoče skupno ob upoštevanju navedenih prednosti. Sli sta celo dalje; menita, da sta postali glasnika pravic proti »vsiljenim« rešitvam javnosti in predstavništev družbenopolitičnih organizacij in enostransko in tendenciozno obveščata javnost tudi z neposrednim napadom na posameznega predstavnika, ki opravlja svojo družbeno dolžnost za vprašanje tiska in radia pri pristojni družbenopolitični organizaciji.

Vse kaže, da si lasti devet novinarjev pravico odločati o vsem, samo da ne bi prišlo do organizacijskih sprememb, ne glede, da je na dlani, da bi te spremembe le utrdile lokalno službo javnega obveščanja in da bi tako še bolj popolno in vsebinsko bogateje obveščala našega občana ali proizvajalca ali člana katerekoli družbenopolitične organizacije.

Javnost seznanjamo tudi, da je bila pred dobrim letom dni, potem, ko je bilo s strani družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine jasno, da je skupna služba javnega obveščanja nujna, osnovana pri pristojni občinski konferenci SZDL posebna komisija z nalogo, da postopno rešuje vprašanja sodelovanja in morebitne združitve obeh enot sredstev javnega obveščanja. Ta komisija ni mogla ničesar doseči, še več, nasprotja so se še bolj poglobila in zaestrila, tako, da ni bilo videti izhoda iz slepe ulice.

Znova so se sestavljali predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij občine in občine z novinarsko enoto dne 20. junija 1969 skupaj odločila, da pravi nedavno formirani vinarški aktiv predloži postopno reševanje problema.

Odbornik skupščine občine, in obenem predsednik občinske konference SZDL med drugim seznanil 10. julija 1969 skupščino Ptuj z računskimi prikazuje, kakšen v obsegu objavljenega diva imajo pri Tedniku samezne občine (Ptuj, mož, Slovenska Bistva) kako je temu nesorazmerno vplačana dotacija državi. Tako krije ptujski na 80% dotacije, v obveščanja pa ne dosega polovično udeležbo. To druge ugotovitve so v pri obeh enotah zmenjen članek »Razprava informativnih sredstev« rej še ni končana, ki ji vsebini ne ustreza njemu načinu javne biliciranja.

Glede na ta člani menila občinska konference SZDL za potrebno, da izredno sejo izvršnega bora in povabi nanjo in niki družbenopolitičnih organizacij, skupščine vodji obeh enot sredstev obveščanja, prednike izdajateljskih zastopnika republiške konference SZDL. Seja 14. julija 1969 in je širni razpravi in mnogih vprašanj se sklenila:

1. V bodoče je treba nehati, kjerkoli in kakor z enostransko in neobstojo razpravo med obojema sredstvi za obveščanje in družbenopolitičnimi organizacijami skupščino občine.

2. Vprašanje sodelovanja in združevanja tiska in radia mora biti še nadalje ga in skrb odgovornih in skupnosti javnega obveščanja, družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine in služb.

3. Pri želji sodelovanja združevanja je treba strezni pravni status sredstev javnega obveščanja ki je najbolj primeren še krajevne razmere.

4. Tako je treba pravni položaj radijske staje tako, da postane novitelj občina Ptuj, ustanoviteljstvu pa vabiti tudi druge občine.

Izvršni odbor občinske konference SZDL Ptuj

TALIŠČA NOVINARJEV

INTEGRACIJE PTUJSKIH INFORMATIVNIH SREDSTEV TER DO POUČENJA "POJASNILA" . . .

prejčaji strani našega li-
stavljamo »Pojasnila« IO
SZDL Ptuj do navedenega
taka, tukaj pa stališča
novinarjev do vpra-
integracije obeh informa-
sredstev, pa tudi do »Po-

Ptuj se glede na svoj
pravi položaj ni mo-
obrambi objavljanja »Po-
brez sočasne objave
njegovih novinarjev. S
postala potreba po ob-
stališč v Tedniku.

takoj uvodoma izrazimo
nesoglasje z nekaterimi
stavljami v »Pojasnilu«,
(1) »... posamezne druž-
politične organizacije in
občine Ptuj...« (v
odstavku); (2) »... pro-
stetnim ugotovitvam jav-
...«; (3) »... da obe po-
enoti nista niti najmanj
stališ...«; (4) »... eno-
in tendenciozno obve-
javnost...« — v dvanaj-
stavku); (5) »... je sma-
obč. konf. SZDL za po-
...« — v šestnajstem od-
stavku; ker je (1) družbeno po-
organizacija in skupščina
občine mnogo širši pojem,
pa predstavljata eden ali
kategorija; (2) katere
stali, če jo pa šele sedaj se-
zadevami?; (3) ali
stali razmišljali o integra-
stali, ni nobenih dvomov;
stali in kje?; (5) obč. konf.
stali mnogo širši pojem kot

tem ko v zvezi s prvimi
stavki »Pojasnila« ne
ničesar pripominjati, ne
stališča do naslednjih od-
stavkov slediš:

Ob pogojih, v katerih
sta oba novinarska kolek-
stali nesmisel govoriti o
smotnem izkoriščanju
stali, ker so obstoječa sred-
stali kar najsmotrneje izkori-
stali za plačilo poslovnih
stali, medtem ko nadalj-
stali sredstev sploh ni;

stali govoriti o specializaciji
stali ob obstoječih mate-
stali pogojih, ki pa se tudi
stali integraciji ne bi prav nič
stali — poborniki za in-
stali vsej niso vedeli po-
stali ničesar o večjih sred-
stali — je popoln nesmisel, ker
stali stali sama po sebi ne bi
stali stvari;

stali kakšne so možnosti za
stali izpopolnjevanje, je
stali iz podatka, da npr. pri
stali stali novinarji ne morejo
stali za svoje redne dopuste,
stali v tem primeru ostalo
stali delo neopracovano, kaj
stali da bi bili dalje časa od-
stali študijske namene;

stali o kvaliteti obveščanja je
stali mnogo govoriti, posebno
stali poborniki;

stali povečala bi se družbena
stali sredstva javnega obve-
stali — kje je bila ta skrb
stali;

stali govoriti o dopisniški
stali praktično pa te mreže
stali izjemno nekaterih entuziaz-
stali ki se zadovoljijo bolj z
stali kot materialno obliko
stali stali za dopisovanje,
stali sredstev za normalno
stali pranje dopisnikov);

stali skupna služba bi... da,
stali in itd. Po naših izkušnjah
stali stali bi bilo sredstev ce-
stali ca. 15.000.000 S din letno
stali ob delovnih skupno-
stali stali sedaj, ko poslujeta

stali stali skupnosti sta zavzeli
stali stali do integra-

cije ne samo zaradi tega, ker
so bila izhodišča pobornikov za
integracijo docela zgrešena
(kakšna bi sicer mogla biti, če
pa niso bila rezultat ustrezne
analize ustreznih strokovnjakov,
temveč le izraz želje nek-
katerih posameznikov) temveč
tudi zaradi tega, ker obstoječa
zakonodaja nikakor ne omogo-
ča združevanje kolektivov proti
njihovi volji, kakor tudi za-
radai načina, kako so bile »pred-
priprave« na integracijo izva-
jane.

Dejansko je šlo za vsiljeva-
nje integracije, naj to »Pojas-
nilo« navaja v narekovajih ali
ne, ker zahteva o prenosu usta-
noviteljskih pravic, zadrževa-
nje in plačevanje dotacije, nastop
v skupščini občine z la-
se privlečenimi »argumenti«,
samo, da bi bil dosežen postavljen
cilj — pomeni pritisk in
vsiljevanje.

V »Pojasnilu« beremo stavek:
»Vse kaže, da si lasti de-
vet novinarjev pravico odločiti
o vsem, samo da ne bi prišlo
do organizacijskih sprememb...«
itd. Zdi se nam, da
izraža ta stavek bistvo pristop-
pa pobornikov za integracijo do
celotne zadeve. Ne, novinarjem
si te pravice resnično
ni treba lastiti, ker to pravico
že imajo; zagotavlja jim jo
9. člen zvezne ustave (točka 8)
ter 16. člen republiške ustave
(točka 8) z identičnim tekstom,
ki pravi: »Samoupravljanje v
delovni organizaciji obsega zlasti
pravico in dolžnost delovnih
ljudi: 8. da odločajo o izlo-
čitvi dela delovne organizacije
v posebno organizacijo ter o
spojitvi in združitvi delovne
organizacije z drugimi delovni-
mi organizacijami.« Zadnji
odstavek obeh navedenih čle-
nov zvezne in republiške usta-
ve (tudi identičen) pa se glasi:
»Protiustaven je vsak akt, s
katerim se krši pravica samo-
upravljanja delovnih ljudi.«

Pobornikom za integracijo so
bila zama opozorila novinar-
jev, da obstoječa zakonodaja
ne omogoča integracije delovnih
organizacij, kakor tudi ne
omogoča prenosa ustanoviteljskih
pravic, če delovni skupnosti
s tem ne soglašata.

Poborniki za integracijo so
mislili, da je mogoče ignorirati
stališče delovnih skupnosti o
integraciji in so nadaljevali z
akcijo tudi po tem, ko je bilo
vsem povsem jasno, da je ob-
soljena na popoln neuspeh.

Novinarji so javnost o se-
stanku 29. junija t.l. že obvesti-
li. Eden izmed sklicateljev tega
sestanka se zaključkov dogo-
vorov ni držal, temveč je na
seji SO Ptuj s svojim nastopom
izval objavno odgovora pod
naslovom »Razprava o informa-
tivnih sredstvih torej še ni
končana«.

Naj spregovorimo še o nači-
nu »predpriprave« na integra-
cijo. Pred časom je bilo v do-
ločenem krogu v Ptujju dogo-
vorjeno, ne da bi kdo povpra-
šal prizadete o stvari, da bo ta
in ta direktor novega zavoda
za informiranje; »stvara« je po-
tem stekla. Novinarji pa smo
mislili, da je treba v takih pri-
merih predvsem uvaževati do-
ločbe sološnih aktov samo-
upravnih delovnih organizacij
ter mnenje delovnih skupnosti.

Ob takšnem ignoriranju samo-
upravnih pravic, ki jih ima-
je tudi novinarske delovne
skupnosti, ob ignoriranju to-
zadevnih ustavnih in zakonitih

določil, ob načinu, kakor je bil
izvajan in uveljavljen, novi-
narji drugače nismo mogli re-
agirati, kot smo.

Novinarji vsak dan v svojem
delu prepričujejo bralce in po-
slušalce, da je samoupravljanje
edina možna in najboljša
oblika urejanja odnosov v dru-
žbi, sami pa so bili deležni tega,
kar je zgoraj opisano.

Zaključki sestanka 29. junija
ob prisotnosti novinarjev in
sklepi seje IO OK SZDL Ptuj
z dne 14. julija brez prisotnosti
novinarjev (sodeloval je le
eden) so potrdili, da so bila
stališča novinarjev v skladu z
ustavami in zakoni ter z do-
kumenti ZK in SZDL o tisku
in novinarstvu, kar tudi po
svoje različno govori o teži
»argumentov« 1—7 v začetku
»Pojasnila«. Predlog pobornikov
za integracijo o prenosu usta-
noviteljskih pravic je bil za-
vrnjen, ker za to ni zakonite
osnove; po radiu so bile pri-
znane samoupravne pravice, ki
mu grede že precej časa; o in-
tegraciji razpravljata prven-
stveno delovni skupnosti obeh
informativnih sredstev.

Zadeva pa tudi s sklepi 14.
julija ni končana. Novinarji ne
moremo dopovedati nekaterim
posameznikom, da ima možnost
odgovoriti na sestavek v infor-
mativnem sredstvu le prizade-
ti, ne pa nekdo drugi.

Novinarji postavljamo javno-
stvi vprašanje, kako je mogoče,
da sta prišla v sredo, 23. juli-
ja t. l. v naše uredništvo mi-
hličnika ter brez naloga javne-
ga tožilstva zahtevala in odne-
sla rokopis že objavljenega se-
stavka »Razprava o informativnih
sredstvih torej še ni kon-
čana«? Sicer vemo, da so takš-
ne metode lahko le posledica
pomanjkanja argumentov, toda,
je bilo že katero uredništvo v
državi deležno takšnega po-
stopka ob z ustavo zagotov-
ljeno svobodo tiska?

Anton Bauman
Bogo Hmelina
Jože Slodnjak
Roman Zavec

IZOGIBAL SE JE VPREG- GE IN SE ZALETEL V AVTO

24. julija se je pripetila v
Cvetkovci prometna nesre-
ča med voznikoma Karlom
Walter Brunnerjem iz Lin-
za in Vilijem Erhatičem iz
Cvetkovec.

Brunner se je peljal v av-
tomobilu znamke VW iz Or-
moža proti Ptujju. Vozil je
razmeroma naglo in se je v
Cvetkovcih nekoliko preveč
izognil vprežnemu vozu. Zavil
je močno na levo in pričel
zavirati! V tistem trenutku
se je iz nasprotne smeri
pripeljal v »kadetu« Er-
hatič, ki se je, kolikor mu je
to cestišče dopuščalo, izognil
na bankino. Brunner se je
kljub temu zaletel vanj.
Erhatič je dobil manjše prak-
se po glavi. škoda na obeh
vozilih pa znaša okrog 5000
din.

J. S.

POSLANCI SO MED NAMI IN SREDI NAŠIH PROBLEMOV

Volitve kot pomembna
družbenopolitična akcija, ki
smo jo izvedli letos, so raz-
meroma že daleč za nami.
Naši voljeni predstavniki, ki
smo jim zaupali mesto v naših
predstavniliških telesih, so
začeli z delom. Bilo bi napa-
čno, če bi že sedaj na začetku
ocenjevali njihovo aktivnost
ali neaktivnost, da bi lahko
ocenili, so ali niso opravičili
našega zaupanja, vendar pa
so prvi pokazatelji njihovega
dela že vidni. V mislih imam
predvsem novo poslansko

garnituro, ki smo jo izvolili
na našem območju.

V tem času sem se udeležil
nekaj sej skupščine občine
Ormož in pred nedavnim tu-
di seje skupščine občine Len-
art. Beležimo razveseljivo
ugotovitev, da se poslanci
več ali manj vsi udeležujejo
sej in da se tudi zelo aktivno
vključujejo v razprave.
Pozorno spremljajo občinske
probleme, če jih smemo tako
imenovati, in upamo, da jih
bodo prav tako živo, kot jih
obravnavajo odborniki, pre-
nesli tudi v zvezno in repu-
bliško skupščino.

ODLOČNO PROTI SKLEPU ZIS

Večraj so se sestali v Ptujju
predstavniki občine, druž. po-
litičnih organizacij, poslanci,
odborniki . . . na protestnem
zborovanju proti nemogočemu
sklepu ZIS, ki onemogoča mo-
dernizacijo cest v Sloveniji —
Šentilj — Nova Gorica. Z zbor-
ovanja so poslali protestno
pismo ZIS, v drugem pismu
pa izrekajo RIS vso podporo
v njegovih zahtevah in stali-
šjih proti navedeni odločitvi.

Tako kot smo lahko lani v
našem listu nekajkrat pono-
vili vprašanje odbornikov,
volivcev in občanov, kjer go-
naši poslanci, tako lahko le-
tos na začetku njihove man-
datne dobe zapišemo: pos-
lanci so tu, med nami, sredi
naših problemov in nam
zagotavljajo, da jih bodo po-
sredovali širšim družbenopo-
litičnim skupnostim. Seveda
pa nam ne morejo tudi za-
gotoviti, da bodo le-te našim
zahtevam tudi v celoti
pristuhnele.

Poslanci, za enkrat torej
zelo dobro, upamo in želimo,
da bo tako tudi v bodoče.
J. S.

PTUJČANI »ODKRIVAJO« PTUJ

Znamenitosti mesta Ptujja
poznajo pravzaprav bolj iz-
letniki iz raznih krajev Ju-
goslavije ter inozemski tu-
risti kakor Ptujčani. Koliko
nas je, ki ne vemo, da imajo
trije mitreji, svetišča perzij-
skega boga Mitre (Breg, Haj-
dina, Ptuj) svetoven sloves;
baje je še četrti, ki čaka ar-
heološke lepote. Da se s taki-
mi antičnimi zbirkami, kot
so ptujске, more ponašati le
malokateri muzej? Da ima
Ptuj najdbe iz zgodnje kr-
ščanske dobe in iz srednjega
veka, da ima umetnine iz
kamna in lesa gotske, baro-
čne, rokokoske in renesan-
čne dobe? Da je na gradu
gradu prelepo stilno pohištvo
bivših grajskih lastnikov?
Da so v njem dragoceni ho-
landski in francoski gobeli-
ni? Kvadratni meter takega
gobelina je dosledno delo e-
ne ženske. Da je na gradu
zanimiva narodopisna zbirka
(stare kmečko orodje, posod-
je, pohištvo itd.)? Da bosta v
kratkem preurejeni vinarska
zbirka, najlepša v jugovzhod-
ni Evropi in zbirka kuren-
tovskih in podobnih pustnih
likov, ki smo jih videli na u-
licah ob pustnih dnevih? In
končno: da je na gradu le-
pa dokumentarna zbirka iz
narodnoosvobodilne vojne?

Znamenitosti mesta Ptujja
poznajo pravzaprav bolj iz-
letniki iz raznih krajev Ju-
goslavije ter inozemski tu-
risti kakor Ptujčani. Koliko
nas je, ki ne vemo, da imajo
trije mitreji, svetišča perzij-
skega boga Mitre (Breg, Haj-
dina, Ptuj) svetoven sloves;
baje je še četrti, ki čaka ar-
heološke lepote. Da se s taki-
mi antičnimi zbirkami, kot
so ptujске, more ponašati le
malokateri muzej? Da ima
Ptuj najdbe iz zgodnje kr-
ščanske dobe in iz srednjega
veka, da ima umetnine iz
kamna in lesa gotske, baro-
čne, rokokoske in renesan-
čne dobe? Da je na gradu
gradu prelepo stilno pohištvo
bivših grajskih lastnikov?
Da so v njem dragoceni ho-
landski in francoski gobeli-
ni? Kvadratni meter takega
gobelina je dosledno delo e-
ne ženske. Da je na gradu
zanimiva narodopisna zbirka
(stare kmečko orodje, posod-
je, pohištvo itd.)? Da bosta v
kratkem preurejeni vinarska
zbirka, najlepša v jugovzhod-
ni Evropi in zbirka kuren-
tovskih in podobnih pustnih
likov, ki smo jih videli na u-
licah ob pustnih dnevih? In
končno: da je na gradu le-
pa dokumentarna zbirka iz
narodnoosvobodilne vojne?

Vsega tega, to si upam
rediti, večina Ptujčanov ni
videla ali pa le tako mimogre-
de. Ptujčani vsak dan brez-
bržno hodimo mimo Orfeje-
vega spomenika na Sloven-
skem trgu pa ne znamo tu-
ristu povedati nič drugega,
kakor da je to neki spome-
nik iz rimskih časov. Hodi-
mo mimo rimskih kamnov,
vzidanih v 54 metrov visoki
mestni stolp, o katerem pravi
izročilo, da je bil sezidan
že v 10. stoletju, v času, ko
so po naših krajih pustošili
Huni. Izročilo pravi tudi, da
je pod Rokovo cerkvico na
Bregu pokopan slavni hunski
kralj Atila. Hodimo mimo
prenovljene proštjske cer-
kve, mimo lepih starinskih
hišnih pročelij in portalov,
ki se prav tako obnavljajo.
Tuji ce starine pozorno o-
gledujejo in jih fotografirajo.
Tudi znamenitosti ptuj-
ske okolice, npr. gotsko cer-
kev na Ptujski gori iz 15.
stoletja, boriski grad, dor-
navsko graščino in še druge
znamenitosti Haloz in Slo-
venskih goric ter naravne
lepote teh krajev Ptujčani
premalo poznajo. Rekel bi,
da omalovažujemo redke
vrednote svojega kraja ter,
kadar gremo na izlet, rajši
potujemo drugam in pri tem
pozabljamo, da bi z mnogo
manjšimi izdatki prav tako
ali še prijetnejše preživel
rekreacijo v najbližji okolici.
Skupina Ptujčanov se je
pred kratkim »ojunačila« in
obisala ptujski grad. Prijaz-
ni vodnik jih je celo uro vo-
dil po zbirkah. Naši Ptujčani
ni so stremeli. »Nismo vedei,
da imamo pri nas na Ptujju
take znamenitosti. Se bomo
prišli in si natančneje ogle-
dali muzej in še drugim pri-
poročali, naj se vsaj v jubile-
jelnem letu 1969 seznanijo z
redkimi in bogatimi starina-
mi.«
V. Klemenčič

Razvoj severovzhodne Slovenije:

Kakšno mesto sadjarstvu in vinogradništvu v razvoju kmetijstva?

Sadjarstvo zavzema v kmetijstvu vzhodnega dela regije v občinah: Maribor, Slovenska Bistrica, Ptuj, Lenart, Radgona, Ormož, Ljutomer in Murska Sobota pomembno mesto. Od skupne površine sadovnjakov v SR Sloveniji je na tem območju 14.000 hektarjev sadovnjakov, kar predstavlja 42 odstotkov vseh sadovnjakov v Sloveniji.

Severovzhodna Slovenija ima odlične pogoje za pridelovanje kvalitetnega sadja, zlasti zimskih sort jabolk, hrušk, breskev in jagodičevja. Tu so znani sadjarski pridelovalni okolišji kot Slovenske gorice, Podpohorski okolišji z Dravsko dolino, Goričko itd. Štajersko sadje, zlasti jabolka, so bila že od nekdaj zaradi svoje kvalitete znana na domačem in tujih tržiščih.

Sadovnjaki, ki so v času med obema vojnama dajali letno tisoče vagonov sadja, so danes izrojeni, uničeni. Pridelki so nizki, predelano sadje pa nekvalitetno in kot tako v glavnem primerno za predelavo, delno pa za potrebe domačega trga. Kmetijske organizacije so po osvoboditvi obnovile okoli 2000 hektarjev nasadov. Vendar tudi ti nasadi, ki so bili obnovljeni po tedaj veljavnih načelih, ne ustrezajo več potrebam današnjega kupca. Pomanjkanje investicijskih sredstev za dokončno ureditev teh nasadov je imelo za posledico, da je oskrba teh nasadov draga. V zadnjih letih so kombinati in zadruge pristopile k urejevanju sodobnih sadnih plantaž. Prve teh plantaže so že v rodnosti, veliki in kvalitetni pridelki pa opravčujejo investicije. Seveda pa obnova sadjarstva ne zajema samo obnovo sadovnjakov, ampak vključuje tudi ostale faze sadjarske tehnologije, vključno s skladiščenjem, hlajenjem in prodajo.

Tehnologija plantažnega pridelovanja je na tem področju osvojena že na približno 1000 hektarjih. Ugotoviti pa žal moramo, da na vsem tem področju ni niti enega sadnega skladišča. Izgradnja mreže sadnih skladišč s hladilnicami je ob vzporedni obnovi sadovnjakov nujno potrebna. Zato bo potrebno določiti take koncepte razvojne politike v sadjarstvu, ki problema ne bodo reševali enostransko.

V severovzhodni Sloveniji imamo 8256 hektarjev vinogradov, kar predstavlja 40 odstotkov od skupne površine

vinogradov v Sloveniji, torej skoraj isto kot v sadjarstvu. Kozjak, Podpohorski vinorodni okoliš, Slovenske gorice, Ljutomersko-ormoške gorice, Haloze itd. pa predstavljajo največje vinorodne okoliše te regije.

V teh vinogradih pridelujejo visokokvalitetna bela vina. Izredno ugodni pogoji dajejo tem vinom kvaliteto, ki je edinstvena v Jugoslaviji, lahko pa se kosa tudi z ostalimi visoko kvalitetnimi okolišji v svetu kot v Porenju, Moselu in drugod. Prav zaradi kvalitete, so naša vina cenjena na inozemskih tržiščih kot v Veliki Britaniji, Nemčiji, ZDA idr., kjer so imena Ljutomerčan, Haložan, Pekrcčan, Ritoznojčan, ki označujejo provenieno v trgovini z vinom, pojem.

Izkoristiti te ugodne naravne pogoje z ustrezno obnovo teh vinogradov, ki bo zagotovila tudi konkurenčnost v ceni, je velika naloga nadaljnje obnove in rekon-

strukcije vinogradov. Obnova vinogradov zahteva visoka investicijska sredstva. Prav zaradi tega je obnova kmečkih vinogradov stagnirala. Zato je posebno pomembna pri obnovi nasadov rajonizacija vinogradniških zemljišč.

S tem vzporedno pa je važno tudi iskanje možnosti za oplemenitenje vinogradniških in vinarških proizvodov. S tem bi namreč zagotovili vinogradništvu večjo akumulativnost, ki je trenutno v kritičnem položaju.

Tako sadjarstvo kot vinogradništvo imata zaradi naravnih pogojev izredne pogoje, zato bo analiza, ki jo izdeluje Ekonomski center v Mariboru vsekakor potrebna, potrebno pa bo zagotoviti tudi sredstva za razvoj, ker ob tem vzporedno ne smemo pozabiti na turizem, ki bi ob tako urejeni proizvodnji na tem območju vsekakor dobil pomembnejšo mesto kot pa ga ima.

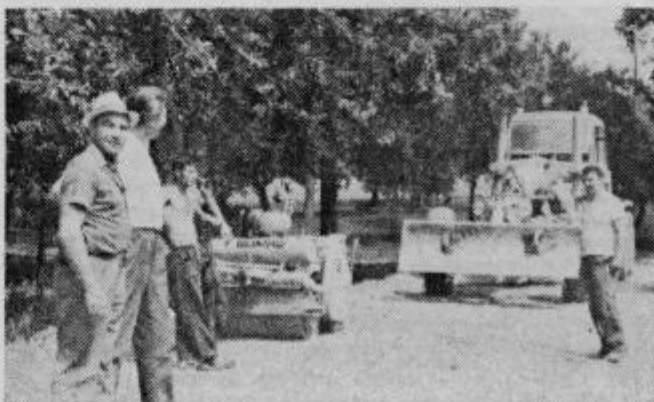
Modernizacija Rabelčje in Rogozniške ceste

Te dni so nas predstavniki ptujске krajevne skupnosti povabili in skupaj smo si ogledali, kako napredujejo dela pri modernizaciji ceste v Rabelčji vasi. Asfaltna prevleka bo dolga 800 m, široka pa 3 m. Večji delež pri modernizaciji omenjene ceste bodo prispevali tamkajšnji občani. Kljub izdatkom za kanalizacijo in vodovod so se odločili še za prispevek za modernizacijo ceste.

Zemeljska dela končujejo. Cestišče so odmerili, zorali, navozili so gramoz, ki ga tlačijo z vibratorskim valjarjem. Izvajalec del sta krajevna skupnost, ki v lastni režiji navaža gramoz in cestno podjetje, ki bo cestišče asfaltiralo. Ker je podlaga zelo slaba, je dela veliko. Za asfaltno prevleko pa je treba zelo dobro urediti zemeljska dela, da bodo končana te dni. Ko bodo končali z asfaltiranjem na desnem bregu Drave, bodo asfaltirali tudi cesto v Rabelčjo vas. Kolikor bo ugodno vreme, bodo po pogodbi končali z asfaltiranjem do 8. avgusta, do občinskega praznika.

V programu krajevne skupnosti je še Mlinska cesta. Asfaltirali jo bodo potem, ko bodo navozili gramoz na vse ceste, ki jih bodo letos modernizirali. Predvidevajo, da bo to do konca avgusta.

Največja investicija krajevne skupnosti je modernizacija Rogozniške ceste v dolžini 2 km. Krajevna skupnost je že sklenila pogodbo za delo. Primanjkuje še sredstev. Modernizacija ceste je zahtevna zaradi velike obremenitve. Podlago je treba temeljito pripraviti. To bo uredila krajevna skupnost. Navozila bo 5000 kubičkov gramoz. Celotna investicija bo 70 milijonov starih dinarjev. Del sredstev bodo prispevale tudi delovne or-

J. Stumberger, direktor cestnega obrata, V. Cenc, predsednik KS Ptuj in A. Pišek, tajnik KS Ptuj, si ogledujejo modernizacijo ceste v Rabelčji vasi. V ozadju težka mehanizacija.

S seje skupščine občine Ormož

Pred obnovo zasebnih vinogradov

Letošnja zadnja predpčitniška seja skupščine občine Ormož, ki je bila v četrtek, 24. julija, po dinamiki in živahnosti, predvsem pa kritični obravnavi posameznih točk dnevnega reda — ni kazala prav nobenega predpčitniškega »lenarjenja«.

Osrednji točki dnevnega reda, ki so jima posvetili odborniki največ časa, sta bili razprava o problemih obnov kmečkih vinogradov in sadovnjakov ter organizacija obrambe proti toči in razprava o delu zdravstvene službe v lanskem letu.

O sprejetju sklepa o načrtni obnovi zasebnih vinogradov, smo že poročali, zato bomo tokrat, morda ne brez pomena, poudarili ugotovitev in dejstvo, da je vinska trta na tem območju zrasla z ljudmi, z njihovim življenjem, da jim je mnogokrat pomagala reševati njihovo eksistenco, da je vinska trta simbol te pokrajine, ki je širok po svetu zaslovela s svojo kvalitetno vinsko kapljico in da je prav ta vinska trta danes v marsikaterem zasebnem vinogradu le še kot izrojena rastlina, ki daje skromen pridelok in kliče po obnovi.

Na ormoškem območju je za kreditno obnovo zasebnih vinogradov zelo veliko zanimanja kljub temu, da predstavlja obnova razmeroma veliko investicijo. Obnova je že v teku. Nastopile so manjše težave glede obnove večjih kompleksov, v katere bi bilo treba vključiti več sedanjih manjših vinogradov. Tak način je namreč osnova za poznejšo strojno obdelavo in splošno racionalno proizvodnjo. Posebno skrb v času nekajletne obnove zasebnih vinogradov bodo posvetili kvalitetnemu sortnemu izboru, ki je osnova za kvalitetno proizvodnjo in nastop na tržišču. Med obnovljenimi kompleksi bo treba speljati tudi nove

ceste, skratka proizvajalci vina bo morala iti v tujino, kjer bodo proizvođaški najnižji in bodo pričeli tudi nastop doma, tudi na najbolj konkurenem domačem ali tujem.

Na seji skupščine so odborniki še posebej zanimali za davčno politiko in menitve obnovljenih vinogradov. Po sklepu skupščine bodo obnovljeni vinogradi začasnopriskrbeni prispevka iz lastnega dohodka ali tujega.

Kmetje-odborniki so že tolikokrat poprejali te seji ostro obsodili pristih kmetijskih pridelki, ki jih imamo dovolj. Ko je stekla beseda o obsevu bi proti toči in o finančiranju, se je malo taknilo pri vprašanju kakšnega vira in na pritegnili tudi prispevke kmetovalcev — v obliki moprispjevka, davka ali drugače. Kmet, republikanec Franc BOREB, bil mnenja, da je za kmetje naziv prispevka memben, da je za kmetje nar vedno dinar.

Odbornik in podpredsednik ormoške občinske skupščine Alojz HERGULA, od Tomaža, je postavil vprašanje, kdaj bo v našem vinogradništvu konec dela na vinogradih in kdaj pristopili h konkretnim ukrepom za izboljšanje dela v družbenem kmetijstvu. Zasebnemu kmetijstvu, proizvodnega sodelovanja in nemožnosti kreditno tiko zasebnega kmetijstva.

Navedenim in še mnogim drugim problemom so se na seji prisluhnili tudi predstavniki: Vlado OZBOLT, Adolfov MAN, dr. Mitja MRABEC, Adolf PRAPROTNIK, Franc PORKO. O problemih zdravstva in kmečkega varovanja poročamo v naslednjem sestavku.

organizacije, ki največ prispevajo omenjeno podjetje. Pričakujejo še prispevek od članov Rogoznice in krajevne skupnosti Rogoznica.

Tudi republiški sklad je že dal »zegar« lahko njegove ceste uredijo brez njihove pomoči.

Po pogodbi bodo delati na Rogozniški cesti, ko bo končani uredili Rabelčjo vas. V ugodnem vremenu bo asfaltiranje dne, do septembra.

Krajevna skupnost je pripravila sredstva tudi za asfaltiranje ceste proti Vinko Reš.

Studenicah pri Poljčanah RADIJO VOJAKI NOV MOST

Več v našem Tedniku je bilo toliko zapisanega o mostu v Studenicah pri Poljčanah, da je bil že res skrajno čas, da ga obnovijo, oziroma postavijo novega. Se besed pa je padlo na račun mostu od domačinov, ki je most prek Dravinje veljanskega pomena.

kapetan enote na delih v Studenicah Radin Vučinič

zagodila manjša nesreča (radil slabe nosilnosti) je bilo do razgovora s predstavniki jugoslovanske ljudske armade. Razgovori so bili plodni, ker so bili ti takoj pripravljeni pomagati. In ker gradnja seja skupščine obsega tudi odobrila sredstva, so potrebna, ni bilo več obsevnih ovir za gradnjo mostu.

Radin zastoj pri betonirjih, ker so morali najprej izkopati vodo je vzrok koloni

prihodom so končali s pripravljalnimi deli za betoniranje temeljev drugega nosilca. Ker še v tem trenutku niso imeli gramoz za betoniranje, so vojaki odšli na most, k stareščinom enote in Radinom Vučiničem, ter njevo pomočnikom vojakoma Vladom Leskovicem in Andrejem Stefančičem v ciljnem gradbenima inženirjema predstavnikom skupščine enote, ki oskrbuje vojsko z

materialom, Ivanom Landekarjem pa smo se pogovorili o njihovem delu.

— Prvotni načrt za most so naredili v Gozdnem gospodarstvu v Mariboru. Ker pa so predstavniki vojske načrt nekoliko spremenili, me je zanimalo, kakšne so te spremembe.

Po prvotnem načrtu je bil predviden lesen most, ki bi imel nosilnost okrog dvajset ton. Zahteval bi precej dela. Zaradi tega je bil izdelan nov projekt. Po njem bodo temelji železo-betonski. Tako se bo nosilnost povečala na 25 ton, za goseničarje pa celo na 40 ton. V izrednih primerih je možna obremenitev celo 50 ton. Obe obalni podpori mostu bosta ostali, na novo pa bosta postavljeni dve vmesni podpore iz železnih cevi premera 30 centimetrov, ki bodo vsebovale še železno armaturo, napolnjeno z betonom. Dolžina mostu bo trideset metrov, širina pa nekaj manj kot pet metrov. Razen tega bodo lahko naredili še posebej prehod za pešce na vsaki strani mostu, kar pa bi zahtevalo še dodatne stroške.

Celoten most bo kombinacija lesa, betona in železa, ker bo gornji ustroj z nosilci in vozliščem lesen.

— Rok gradnje mostu je kratek. Nekoliko ga otežkoča zastoj v dobavi materialov. Zato me je zanimalo, ali bodo most končali do roka, do šestega avgusta.

Stari most so podriili, ker je bil v napoto pri gradnji novega. Zeto prevoz s avtomobili in vprežnimi vozili v Studenice sedaj prek Dravinje ni mogoče. Za pešce, kolesarje in mopediste so postavili nekoliko širšo brv, da grede ljudje lahko čez. Kapetan Radin Vučinič je optimist, kljub temu pa pravi, če bo dostava materiala kasnila bolj kot pričakujejo, mosta ne bo mogoče zgraditi do roka. Ker pa je glede nabave materiala optimist tudi Ivo Landekar, ni nobenih bojznih, da most do roka ne bo končan. Takšno je tudi mnenje fantov, ki delajo dnevno tudi po deset ur in več, samo da bi čimprej most dokončali.

Jubilejno turistično – gostinsko leto Grajska restavracija:

Več gostov, večji izkupiček

V jubilejnim turističnem letu tudi ptujski gostinci predvidevajo več gostov-turistov, večji količinski promet in, seveda, večji finančni uspeh. Ker smo že sredi turistične sezone, je že mogoče ugotoviti, ali se njihova predvidevanja uresničujejo. V tej in v naslednjih številkah Tednika se bomo pogovarjali s predstavniki gostinskih obratov in poročali o turističnem gostinskem prometu.

Za začetek smo obiskali grajsko restavracijo v Ptuj, obrat GP »Halozki biser«, kjer najdeš goste, ki se bladijo v senci mogočnih koštanjev na vrtu pred restavracijo in ob pijači uživajo ob prelepem pogledu na Ptuj, Dravo, Ptujsko polje in Haloze ter Slovenske gorice v ozadju. Posebno ob sobotah pa tudi ob nedeljah je zasedeno do zadnjega kotička. Na terasi je ples. Lep pogled na osvetljen ptujski grad privabi še več gostov. Ze znana kmečka in lovška soba zadovoljita še tako zahtevnega gosta.

Da bi zvedeli kaj več o letošnjem poslovanju, smo zaprosili za razgovor Marico Šoškič, upravnico grajske restavracije. Povedala je, da so restavracijo nekoliko preuredili. Notranje prostore so preplepskali, nadeli nove zavese, pred restavracijo uredili pločnik za daljšo vrsto miz in stolov, izolirali so prednjo steno, ki je bila zaradi nezadovoljivega temelja vlažna.

Ob koncu sezone bodo uredili centralno kurjavo v vseh prostorih, ki so jih doslej s težavo ogreli. Zaradi tega grajske restavracije pozimi ne bo treba zapreti in odbiti gostov, ki radi v njo zahajajo. Prednji, večji, stilsko še neurejen prostor, bodo uredili v »grajskem« stilu. Strokovnjaki iz »Alposa« iz Sentjurja že pripravljajo idejni načrt. Tudi prostor in samo točilnico bodo uredili v podobnem stilu. Kolikor bo mogoče, bodo uredili problem pomanjkanja skladiščnih prostorov. Prazno embalažo, ki se kopiči za vrtno teraso, bo treba spraviti pod streho, da ne bo kazila pogleda. Skladiščne kleti imajo v grajskih kletih, kjer pa pijača ni pri roki in jo je treba nositi v zabojih mimo številnih gostov. Ko bo več denarja bodo uredili kleti, vejetno pod točilnico. Roštilj na vrtu bo ostal. Poleg njega bodo uredili še eno točilnico, predvsem za natakarje, ki ne bodo več motili gostov pri notranji točilnici. Kar koli urejajo, morajo delati v skladu z dovoljenjem zavoda za spomeniško varstvo iz Maribora, ki zahteva, da ostane podoba gradu in

okolice nespremenjena. Upajo, da ne bodo več dolgo poslušali in brali kritike na račun embalaže in pomanjkanja skladiščnih prostorov. Če bodo uredili, kar nameravajo, bodo gosti prav radi hodili v grajsko restavracijo tudi pozimi.

Marica Šoškič je dejala o prometu, da je bil lani zadovoljiv, letos pa je še večji. Opaziti je mnogo večji obisk gostov, domačih in tujih. Zanimajo se za grad, za kulturnozgodovinske spomenike Ptuja in okolice... Letos je bil na grajski restavraciji tudi najvišji gost — maršal Tito, ki je bil s po-

teden bratstva in prijateljstva, sprejemi za gasilce... Zadovoljne odhajajo skupine iz tujih držav. Največ tujih turistov je iz Avstrije, Nemčije, Italije, Anglije, Francije, Madžarske. V jeseni pride tudi skupina Norvežanov. Pomagajo tudi turistični prospekti s prilogo v tujih jezikih.

Glede na številnejši obisk je tudi količinski promet večji. Rekorden je bil maja in junija. Tudi solarjev je bilo več. Prav je, da zvedo kaj več o starem Ptuj. Ta mesec je nekoliko slabši promet, ker so dopusti, zaprta je ena cesta iz mesta na

Strežno osebje pred grajsko restavracijo

strežbo in počutjem zelo zadovoljen. Ob slovesu je dejal, da še pride, in sicer jeseni na osrednjo proslavo mesta Ptuja. Več je tudi zaključnih svečanosti: zaključek delavsko športnih iger,

grad. Kljub temu predvidevajo večji izkupiček kot lani. Ze v prvem polletju so dobili 8 milijonov starih dinarjev več kot lani v istem času. Dosegli so rekord.

ZR

Modernizacija Mejne in Draženske ceste

Ze pretekli teden sta pričela Krajevna skupnost in Cestno podjetje Maribor zemeljska dela na Mejni in Draženski cesti. To cestišče bodo asfaltirali s pomočjo prispevka tamkajšnjih stanovcev v dolžini 1100 m in širini 3 m. Navozili so gramoz in ga zravnali s stroji. Podlaga za asfalt je pripravljena. KS se je že dogovorila z asfalterji, ki bodo dela opravili v kratkem.

Na cesti so delali tudi brigadirji ptujske brigade. V dopoldanskem času so razvažali gramoz, čistili cestišče...

Okoliški prebivalci so se začetnih del zelo razveselili. Vedo, da se bodo rešili prahu, ob deževnem vremenu pa mlak na cesti.

ZR

SLOVO OD JOŽETA ZEMLJIČA, MAISTROVEGA BORCA

V nedeljo, 20. julija, so pokopali v Juršincih Jožeta ZEMLJIČA iz Grabšinskega brega, bivšega Maistrovega borca in sodelavca narodnoosvobodilnega gibanja, gasilskega poveljnika in spoštovanega občana.

Pogrebno spremstvo so opravili gasilci, zadnje besede pa mu je spregovoril Franc Holc. Vsi, ki so pokopalnika poznali, ga bodo ohranili v najlepšem spominku.

Telesna kultura v Slov. Bistrici:

Zborovanje revežev

Sport je v Slovenski Bistrici močno razvit. Kar štirje klubi tekmujejo v slovenskih ligaških tekmovanjih, medtem ko se je judo razvil v jugoslovanskem merilu. Kljub temu nobeno od teh društev nima denarja za nadaljevanje ligaških tekmovanj v jesenski sezoni. Vse njihove dosedanje intervencije in prošnje na vse mogoče organe so bile zastoj. Zato so se zbrali predstavniki vseh štirih klubov s predstavniki občinske zveze, da bi se pogovarjali o nadaljnjem tekmovanju, oziroma o izstopu iz tekmovanja. Sestanku je prisostvoval podpredsednik skupščine občine Branko Vasa.

Prvi je začel nizatiti probleme predsednik in trener NK Osankarica Luka Dabavnič. Najpreje je orisal položaj v klubu. Nad devetdeset registriranih igralcev ima eno zakrpano žogo, šest parov nogometnih čevljev in en komplet dresov. Razen tega imajo še nekaj dolgov, in jim upniki pretijo s sodiščem. Jesenski del prvenstva je pred vrati. Za začetek so igralci sklenili, da si sami kupijo copate in drese, da se bodo lahko kondicijsko pripravljali. Ostalo opremo in sredstva za tekmovanje pa bi morali dobiti. Takšni

problemi pa niso samo pri NK Osankarici. Brez sredstev so judaši, košarkaši in odbojkaši. Pri košarkaših je celo posameznik financiral dve sto starih tisočakov, da so lahko zaključili tekmovanje. Poseben problem predstavlja telovadnica. TVD Partizan že dalj časa nima redne vadbe, ker njima sredstev niti za popravilo telovadnice, kaj še, da bi razmišljal o aktivnem delu. Največ uporablja telovadnico šola. Več kot tri četrtine uporabnega časa. Sredstev za koriščenje pa daje samo eno tretjino. Zato so na sestanku izrazili nesoglasje s takšnim odnosom predvsem pa z zahtevo temeljne izobraževalne skupnosti, ki je poslala prošnjo za financiranje šolske telovadbe iz sredstev sklada za telesno kulturo. Tako je sedaj telovadnica zaprta, ker je potrebno najpreje popraviti streho. Kakšen je odnos do drugih športnih objektov, pa govori primer z nogometnim igriščem. Po njem vozijo tovarnjaki, imajo gasilci vaje, prek igrišča je peš pot itd. Vsi ti pa se ne zavedajo, da je bilo v zgraditev igrišča potrošenih precej sredstev, ki jih sedaj sami uničujemo.

Se in še bi lahko naštevali probleme, s katerimi se u-

kvarjajo športniki mesta Slovenska Bistrica. Toda glavni namen njihovega sestanka je bil, da se skupno dogovorijo o financiranju telesne kulture v mestu.

Zato je na sestanku spregovoril podpredsednik skupščine občine Slovenska Bistrica Branko Vasa, ki je dejal, da so mu bili mnogi problemi nepoznani. Soglašal je, da bi šport na nivoju kot je, morali obdržati. Zato bi naj letošnje stanje rešili s trenutno akcijo, medtem ko je treba za v bodoče postaviti jasne kriterije za pridobivanje finančnih sredstev. Predvsem bi morali obnoviti pogodbe, ki smo jih imeli do tega leta z delovnimi organizacijami, od katerih so se stekala sredstva za razvoj telesne kulture.

Z mnenjem podpredsednika so se strinjali tudi ostali. Opozorili pa so na dejstvo, da se bo moral spremeniti odnos določenih krogov do interesov športa v Slovenski Bistrici. Ob koncu so sklenili, da bo v naslednjih dneh sklican sestanek širšega političnega aktiva, na katerem bodo obravnavali in skušali najti rešitev za financiranje telesne kulture.

-b

Za svinjsko kožo — novo kosilnico

Te dni smo bili priče srečnemu dogodku za družino Ivana Ozmeča iz Cvetkova. Na žrebanju je dobil motorno kosilnico — BCS. Izročil mu jo je vodja odkupne postaje Konusa v Ptujju, Alojz Polanec, ki nam je v razgovoru povedal, da odkupijo na tem področju okoli 46.000 svinjskih kož letno. Vsak prodajalec kože dobi odkupni blok s številko, ki jih žreba. Tokrat je dobil glavni dobiček Ivan Ozmeč.

Po kosilnico je prišel s sinom Jankom, ki je končal osemletko. Ob pogledu na kosilnico so mu bolj sijale oči kot očetu Ivanu, ki nam je povedal, da bo Janko največ z njo kosil, saj bo ostal

na kmetiji. Mehanizacija je nekaj novega za kmetovalce, in kot je videti, zadržuje in navdušuje mlade kmečke otroke, da bi delali na domačih njivah in travnikih. Če bi Janko obiskal še šolo za kmetovalce, bi se poleg ravnanja s kmetijskimi stroji naučil še veliko koristnega za kmetovanje na domačem posestvu.

Oče Ivan je dejal, da bo

dom se ne bo treba več mučiti s kosami.

Ozmečevi niso dobili prve nagrade Konusovega žrebanja slučajno. Redijo po 20 svinj. Kože zaklanih prašičev vedno prodajo. Kožo, ki jim je prinesla motorno kosilnico, so prodali v zbiralnici kmetijske zadruge v Podgorcih.

Drugi izžrebanici Konusovega žrebanja so dobili prav

Janko in njegov oče Ivan Ozmeč z Alojzom Polancem za tem, ko sta že zvedela, da je kosilnica zares njuna in da si jo bosta lahko odpeljala domov.

Poskusite

Jed iz korenja in kolerabe

Pol kilograma korenja (ne sme biti preveliko) in tri manjše rumene kolerabe dobro operemo, očistimo in zrežemo na majhne kocke, ki jih dušimo v kozici z zadostno količino masloca in z nekoliko vode. Končno vmešamo skodelico kisle smetane in začnimo s soljo, poprom in sesekljanim peteršiljem. Serviramo z golažem in pi-
rejem.

vesel, če bo Janko ostal na kmetiji. Ze dva sina sta odšla. Imajo 2 ha travnika. Doselej so ga kosili s kosami. Odslej bo lažje. Tudi sose-

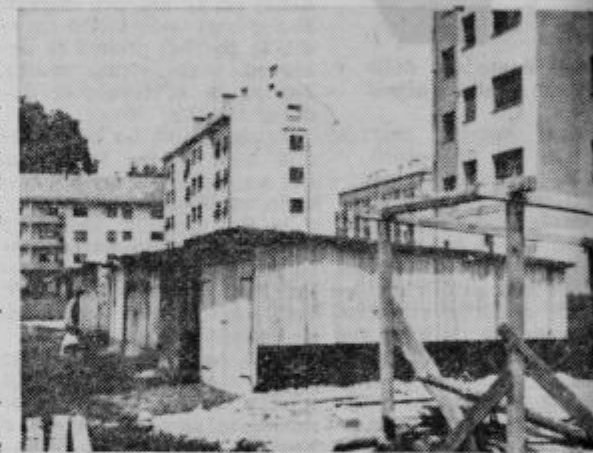
tako lepe nagrade, saj je med njimi več mopedov, koles, radioaparatorov. Vseh dobitkov je bilo okoli 4000.

ZR

Še neprebavljen ocvirek pri un nju mesta

Te dni nas je nekdo opozoril, naj si ogledamo »nizke in visoke« gradnje pri bloku nasproti železniške postaje. Zaradi tako pomanjkljive informacije sem bil v zagati, ker nisem vedel za kaj gre. Verjetno je mislil, da imamo novinarji dober nos in da bomo zadevo že zavohali. Drugega ni kazalo, kot iti pred železniško postajo. »Nizke in visoke gradnje«, sem pomislil in se ozrl proti bloku na severni strani postaje. No, blok je že visoka gradnja, kje so nizke? Takoj za blokom sem opazil vrsto nizkih lesenih lop. Sprva sem pomislil, da so to »štalunci«. Ej, sem si dejal, tudi to je za ocvirek. V naselju lepih blokov oziroma takoj za njimi pa take lesene podrtije? Pa še to na pogled vseh, ki se pripeljejo v Ptuj z vlakom. Nedaleč od tod bo nova avtobusna postaja. Promet bo speljan od mimo. Kaj bodo rekli o tem

so bile pribite že prve ke deske. Ko sem to vprašal, upajo zapeljati lastni avtomobile v tako »franklensko« postavljene. Takoj sem pomislil, prav je, da imamo aktivne biroje, urbanistične špektorje, inšpekcijske in še vrsto služb, plačujemo, da nam odredijo pravo lokacijo gradnje podobnih objektov, da se gradnja odpre že ob prvem udaru avto... Toda dovolj. Po vseh predpisih je to za gradnjo najprej gotovo izdali, sicer te ke gradnje ne bi mogli tam kot so, ali ne gradnjo so potrebni Graditelji jih prav imajo. Če projektantov najbolj v ponos, je stvar. Da so si stvar inšpektorji ob predaji

Kako rešiti problem garaž pri blokih? Ponekod so skupnimi močmi lepo uredili. Ali je tak način najprej, bi lahko odgovorili inšpektorji.

turisti?... Se en pogled in opazil sem »nizko gradnjo«, na katero so nas opozorili. Ker slabo napravljenim lesenim drvarnicam ne bi pridrli škodo, če se slučajno podre na avto... No, nje se bo še našel nekdo vprašal, kaj še potem te vi, novinarji?

Za vsak primer sem vo fotografiral. Tisti, ki nas opozorili na ta ocvirek bi radi vprašali, ali so slili te »nizke in visoke« nje. Če so, je res malo dno, da smo jih prej kot urbanistični, gradbeni inšpektorji.

JESENI POUK V NOVI ŠOLI V MAKOLAH

Strašen je pogled na staro makolsko šolo. Medtem, ko je prizidek že končan in pod streho, na stari šoli ni strehe niti zadnje plošče. Vsa šola ima videz zombardirane zgradbe iz vojnih časov. Ko se približaš, vidiš, kako delavci hitijo z delom, da bi makolskim učencem omogočili v jeseni normalen pouk.

Z deli se je nekoliko vleklo, ne po krivdi gradnega podjetja Remont, pak zaradi letošnje dolge me in še deževja. Kljub temu so vsi optimisti. Z petnajstem avgustom bodo zidek stare šole oprane in novo opremo. Do konca seca avgusta ali pa v tretih dneh septembra bo pod streho tudi obnovljeni stari del šole.

Zasedanja splošnega zbora obč. skupščine Lenart in obč. konf. SZDL Lenart

Rdeča luč pred lenarškim kmetijstvom še ni ugasnila

Minuli petek je zasedal v Lenartu splošni zbor, na katerem sta občinska skupščina in občinska konferenca SZDL Lenart razpravljali o katerih neizgovornih pravnih družbenega in zasebnega kmetijstva. V živahnih polemičnih diskusijah, v

lotil neurejenega tržišča, proizvodnega sodelovanja in možnosti dejanskega sodelovanja v proizvodnem sodelovanju s kmetijsko organizacijo.

Dejal je »ne želimo se vrniti nazaj, vendar pa zahtevamo ustrezne oblike zdru-

Edo Zorko, predsednik občinske konference SZDL Lenart se je poleg drugih problemov zadržal nekoliko dalj časa ob vprašanju, kako bo s starostnim zavarovanjem kmetov. Pri tem je omenil solidarno udeležbo pri zbiranju sredstev tako občine, republike, zveze in tudi kmeta.

Franc Kozar: »Kmet je še vedno predaleč od dejanskega samoupravljanja. Če pri tako skromni izbiri uvajamo različne tipe mehanizacije. Danes to, jutri ono. Skoda je nepopravljiva...«

Vlado Ožbolt, poslanec prosvetno kulturnega zbora zvezne skupščine je omenil izobraževanje kmečke mladine, kot temelj in osnovo za ves nadaljnji gospodarski potencial. Temu ustrezno bi bilo treba prilagoditi tudi učne načrte v osnovni šoli.

Tone Šebart, sekretar občinskega komiteja ZKS Lenart: »Vse vpreveč »udrihamo« po zveznih in republiških forumih. Treba se bo še bolj konkretno lotiti naših domačih problemov, ki so izključno v pristojnosti našega neposrednega reševanja.«

Se bi vam lahko naštevali mnjenja diskutantov in iznesene probleme, nekatere vam bomo posredovali v posebnih sestavkih, vendar pa velja ugotovitev, da rdeča luč pred lenarškim kmetijstvom še ni ugasnila.

J. S.

Jože Muršec, predsednik skupščine občine Lenart in Edo Zorko, predsednik OK SZDL.

ževanja kmetovalcev, predvsem pa znosnejšo kmetijsko politiko, ki nam ne bo še bolj zamegljevala naših perspektiv.«

Jože Snajder, je sebi in navzočim postavil zelo resno in zaskrbljujoče vprašanje, kje dobiti sredstva za nakup kmetijske mehanizacije in kako bi se naj obnesle zamišljene strojne skupnosti v okviru krajevnih skupnosti na podeželju.

Omenil je tudi, da so intenzivna vlaganja v kmetijsko proizvodnjo predraga, saj so cene kmetijskim pridelkom tako nizke, da mnogokrat ne krijejo niti proizvodnih stroškov.

Franc Suman, direktor Agrokombinata KZ Lenart je podčrtal misel, da so banke vse preveč nezainteresirane za vlaganje sredstev v kmetijstvo in da so previsoke obresti ter kratki odplačilni roki v bistvu le »cokljac«, ki hitrejši napredek še bolj zavirajo.

Franjo Muršec, predsednik skupščine občine Lenart je poudaril, da je treba enkrat za vselej ugotoviti, kaj lahko na tem področju storijo v domači občini in kaj je zunaj občinskih moči in pristojnosti. Poudaril je pomen in vlogo ustanovljenega sklada za kmetijstvo, ki pa ni in ne more biti »čarobna vreča«, ki bi lahko krila vse potrebe.

IZVLECKI IZ DIPLOMSKE PRADELAVCA PRI SKUPŠČINI OBČINE ORMOZ

Vzroki pojava problema ostarelih kmetov

(Nadaljevanje)

Posebno upadljiv in boleč problem za zasebne kmetovalce v občini, posebej za ostarele, so prispevki in davki. Ti znašajo v povprečju 52% od katastrskega dohodka in so v perspektivi za marsikaterega kmetovalca ugodni. Proporcionalno obdavčevanje ima sicer nekaj prednosti pred progresivnim, vsekakor pa so z njim zopet prizadeti manjši kmetovalci, ki so že do sedaj najtežje prenašali davčna bremena.

Nekateri pokazovalci kažejo, da je davčna odmera skoraj enako visoka, kot znaša katastrski dohodek. To se dogaja predvsem pri nekaterih kmetovalcih, ki imajo do 1 ha zemlje. Ti so sicer oproščeni davčnih obveznosti, bremeni pa jih prispevek za zdravstveno zavarovanje.

Na desetih posestvih do 1 ha živi en anketiranec, na osmih posestih iste velikosti pa dve osebi. V skupini kmetij od 1 do 2 ha živi pet anketirancev samih, pet pa v dvojje. Približno enaka je slika tudi na drugih kmetijah v izmeri do 10 ha zemlje. Skupno je 27 kmetij, na katerih žive po dve osebi; 19 kmetij, kjer živi po ena oseba in štiri kmetije s tremi ali več člani gospodinjne skupnosti. V dvojje navadno živijo zakonci ali sorodniki gospodinjne skupnosti, s tremi ali več člani pa tvorijo poleg zakoncev še gospodarski pomočniki — v mnogih primerih duševno prizadete osebe.

Trinajstim anketirancem je iz naslova pokojnin, invalidnin ali podpot zagotovljena redna denarna pomoč

in imajo v primerjavi z drugimi zagotovljene najboljše življenjske pogoje. Dohodek iz kmetijstva jim je le dopolnilo, za razliko od ostalih, ki jim je kmetijska proizvodnja edini vir preživljanja. Pet anketirancev je deležnih davčnih olajšav, enajstim pa z denarjem ali delom pomagajo sorodniki. Kar se tiče te pomoči, je v večini primerov samo občasna in nezadostna.

Preostalih 21 anketirancev ne dobiva pomoči od nikoder, čeprav bi jih večina v taki ali drugačni obliki to pomoč potrebovala. Z vsem anketiranci sem se tudi pogovarjal, kako nameravajo, ko bo to neobhodno, sami reševati svoj problem. Izjave so različne, zato jih ne bom številčno obdelal, pač pa bom omenil samo nekatere:

— namerava predati posestvo sorodnikom, ki bi ga naj potem preživljali;

— namerava predati posestvo tuji osebi, vendar se boji, da ne bo našel pravega interesenta;

— predal bo posestvo enemu izmed otrok, če bo kateri seveda hotel prevzeti;

— kako dolgo bo lahko delal, bo delal sam, za naprej pa ne ve, kako bo;

— še ni razmišljal o tem (verjetno zato, ker bi ga že samo razmišljanje še bolj razočaralo).

Koliko anketirancev, toliko odgovorov, toliko glasno ali tiho izražena želja, da bi svoja poslednja leta preživeli v urejenih razmerah. Le kolikim se bodo te želje izpolnile tako, kot si to zamišljajo ali želijo?

J. S.

(Prihodnjič dalje)

Bežimo pred vročim soncem

Leto se počasi nagiba v drugo polovico svojega neumirjenega minevanja in ritma življenja. Smo sredi glavne kopalne sezone, ko nas vroče poletno sonce priganja, da se ohladimo v senci dreves in da se namakamo v mokrem elementu. Na ptujskem in ormoškem območju nam voda, vsaj v nižinskih predelih, ne primanjkuje. Reka Drava, Pesnica in še nekateri manjši potoki nam nudijo v teh dneh moko svežino, ki blagodejno vpliva na naše počutje. To so kopališča, ki nam jih je dala narava in so več ali manj neprimerna in kar je še hujše za neizkušene plavalce tudi življenjsko nevarna.

Ptujsko kopaljšče, oziroma bazen za poletno kopanje je premahnen, nekoliko boljše je v Kidričevem medtem ko ormoški bazen uradno še ni odprt in čaka verjetno na prihodnjo kopalno sezono. Možnosti za kopanje torej

niso preveč idealne.

Pred nedavnim sem se po naključju mudil pri ljutomerskih »ribnikih«, kjer sem že razmeroma zgodaj zjutraj bilo je okrog 10 ure, našel kar precej Ptujčanov in Ormožanov. Povedali so mi, da bi se kopali tudi v domači občini, žal pa zaenkrat niti ena niti druga še nimata tega vprašanja na ustrezen način rešenega. Naše oči so na široko odprte na Turnišče pri Ptujju, kjer nameravamo seveda če bo vse po sreči, zgraditi toplice z večjim turistično rekreacijskim centrom. Držimo pesti. Ormoški bazen je zgrajen... Torej perspektive za kopalce so nekoliko svetlejše. Prav gotovo pa bo v teh domačih objektih »utopljen« tudi marsikateri dinar pa tudi devizna sredstva, ki jih sedaj pobirajo naši sosedi, ki so nas na tem področju nekoliko prehiteli.

J. S.

ČE STE PREVEČ SUHI

Če se želite zrediti, morate najprej na zdravniški pregled, kajti mršavost more biti tudi bolezenska. Šele ko ste prepričani, da ste zdravi, pričnite — jesti!

Najpomembnejši dejavnik pri mršavosti so slabi živci. Poskusite najprej njih pozdraviti! Mnogo spite, najmanj 8 do 10 ur dnevno!

Pred večerom ali spanjem se sprehajajte pol ure! Po sleherni večerji popijte pol litra piva, ker vsebuje hmelj in kalorije, ki pomirjevalno vplivajo na živce in pospešujejo rejenje.

Omake, ki jih boste uživali, naj bodo zgled kulinarne umetnosti, zrežki panirani, meso mastno. Jajte banane, hruške, grozdje, kompot s sladko smetano, torte, pecivo s kremami in čokolado!

Nikarte uživati premočne kave, čaja in žganih pijač!

Delavci TGA Kidričevo v Crikvenici

Zopet je napočil letni čas, ko med drugim največ mislimo na letni dopust, kje in kako ga bomo preživel. Nobenih težav ni za tiste, ki imajo dovolj »debelo« denarnico. Lahko se namenijo kamor koli, saj zmorejo tudi najbolj zasoljene cene hotelov, avtokampov... ob morju in v planinah. Težje je za delavske in druge družine, katerih krušni očetje ali matere imajo poprečne dohodka. Ob vsakodnevnih potrebah in nakupu tega in onega, ne ostane dovolj za hotel. Na vso srečo mnoga podjetja poskrbijo za cenejši oddih in rekreacijo svojih delavcev v počitniških domovih, ki jih zgradijo ob obali ali v planinah. Med drugimi je poskrbel za dopust svojih delavcev tudi sindikat TGA iz Kidričevega. Tovarna je uredila počitniški dom v Crikvenici, znanem in lepem turističnem mestu ob severni jadranski obali.

Zadovoljni dopustniki iz TGA so dali prednost pri fotografiranju za časopis strežnemu osebju

Mara Rus, prijazna upravnica doma, nam je ob obisku opisala kapaciteto doma v Crikvenici. Kakih dvajset minut hoda od centra mesta ob obali imajo dve večji stavbi poleg hotela. V obeh zgradbah je 18 sob s 47 ležišči. Za stavbama je 8 vikend hišic z 32 ležišči. Kot rečeno, sta stavbi in vikend hišice ob obali v urejenem gozdičku, kjer je mogoče tudi šotoriti. V eni izmenici (10 dni) je okoli 80 delavcev in članov družine. V treh mesecih, v času sezone, je po 10 dni 2400 ljudi. Kljub lepo urejenim sobam, vikend hišicam in zadovoljivi hrani, so cene za delavce v vikend hišicah za celoten penzion 1500 starih dinarjev, za članke družine, ki niso zaposleni v tovarni pa 2000 starih dinarjev. Penzion v sobah je za delavce 2000 starih dinarjev, za članke družine pa 500 starih dinarjev več (Hoteleški penzion! so od 5 do 7 tisoč starih dinarjev) Mara Rus nam je še povedala, da letujejo v njihovem domu tudi delavci iz mariborskih tovarn in sicer glede na zamenjavo Delavci TGA iz Kidričevega pa letujejo v

njihovih domovih v Piranu, Kaštel Gomilici. Povedala je tudi, da je poleg doma bolnišnica za dihalne organe (astmatike...). Delavci lahko letujejo in se obenem zdravijo v omenjeni bolnišnici.

V domu je tudi večji salon z radioaparatom in gramofonom, televizorjem, s katerim so dopustniki z zanimanjem spremljali tudi prvi polet in pristanelek ameriških astronautov na Luni ter njihovo vrnitev. Prostorna jedilnica in terasa zadovoljuje za potrežbo.

Medtem, ko so dopustniki ležali na urejeni plaži in se prijetno kopali, njihova največja želja je bila čim prej dobiti lepo zagorelo polt, smo pokukali tudi v kuhinjo. Delo kuharice Tilike Lešnik in Marije Žuran ni bilo lahko, saj se morajo sredi največje dnevene vročine vrteli okoli žarečega štedilnika. Morali smo pobegniti iz prevroče kuhinje

v restavracijo za prikupni šank s hladnimi pijačami, kjer so Marija Peklar, Cveta Brodnjak, Lenka Grabner, Marjana Gorenje in Vilma Lešnik že servirale in pripravljale jedilnico. Franci Segula, ekonom, je pravkar prinesel torte. Kosilo se je zares dobro končalo.

Po večerji se jih je veliko odpravilo na promenado, mlajši so se napotili na »bala bala« v hotelske restavracije od koder so donele kitare še dolgo v noč. Tisti, ki so ostali doma, so navadno posedeli v restavraciji ali pa na terasi. Po stari domači navadi so naročili liter boljše in začula se je domača viža... Posebno veselo je bilo v domači restavraciji ob poslovnem večeru, ko so se zavrteli ob znanih domačih poskočnih melodijah. Tudi smeha ni manjkalo, posebno, ko so prinesli največje zaspance proti polnoči v restavracijo kar v spalnih oblačilih...

Za marsikoga je prehitro minilo deset dni brezskrbnega pohajkovanja od plaže k obloženi mizi, kopanja v čudoviti morski vodi... ZR

Srečanje brigadirskih veteranov PTUJSKA BRIGADA TRIKRAT UDARNA

Preteklo nedeljo je bilo v Ljudskem vrtu v štabu mladinske delovne brigade »Dušana Kvedra-1900« veliko brigadirsko slavlje. Udeležili so se ga tudi brigadirski veterani, predstavniki kulturnega in javnega življenja ter drugi gosti.

Na povelje Alojza Gojčiča, komandanta, so se brigadirji postrojili na jasi pred jamborom. Ob njih so stali starejši brigadirji, ki so se udeležili mladinskih delovnih akcij širom domovine. Stanko Lepej, predsednik ZMS Ptuj je po pozdravu dejal, da z današnjim dnevom brigada zaključuje uspešno enomesečno delo.

Franc Krajnc je govoril o udeležbi in uspehih brigadirjev ptujskega okraja po vojni na številnih mladinskih akcijah širom domovine. Večkratni komandant ptujskih brigadirjev je še dejal, da so se srečali povsod tam, kjer je razrušena domovina zahtevala pridne roke. Na mladinskih akcijah je sodelovalo več kot 8000 naših brigadirjev. Ptujski mladinci so že 1946 zasadili krampe in lopate, ki so bili tedaj osnovna mehanizacija. Uspešno končana mladinska akcija v prvem letu je prispevala veliko poleta in elana za nadaljnje gradnje. Opozoril je tudi, da ne smemo pozabiti brigadirjev, ki so se udeležili delovnih akcij v tujini: v Albaniji, pri obnovi Varšave, v Avstriji, kjer je plaz porušil vas...

Stanko Lepej je nadaljeval, da niso pričakovali takega uspeha brigade. Z majhnimi delovnimi navadami so storili veliko. Tudi ekonomski efekt je upravičen. Proglasil je brigado za trikrat udarno. Brigadirji so pripeli na prapor tretjo zastavo. V znak priznanja je prejel darilo komandant brigade Alojz Gojčič. Iz brigadirskih ust je odjeknilo trikrat hura... Alojz Gojčič je dejal, da je ob trikrat udarni brigadi ponosen na vsakega brigadirja. Zahvalil se je za trud, ki so ga izkazali pri delu. Z mladino je treba sodelovati, jo voditi in ji pokazati bodočnost. Brigada je v spodbudo ptujski mladini, da se bo prihodnja leta hitreje odločila za sodelovanje v delovnih akcijah.

IZGUBLJENA STAVA

Polet na Luno bo zelo drag za londonsko sprejemalnico stav William Hill, ki je stavila na neuspeh pristanka prvega človeka na Luni. Tistim udeležencem stave, ki so bili nasprotnega mnenja, bo morala izplačati visoke vsote. Vendar to podjetje s tem še ni vrglo »puške v koruzo«. Ze sedaj so začeli sprejemati stave za polet na Mars, kar bi se naj zgodilo najpozneje 20. julija 1972, torej tri leta po pristanku pr-

vega človeka na Luni. Vse-mirska tekma torej vlada na vseh področjih in človeštvo vsega sveta se vprašuje, kje je zadnja meja znanosti in tehnike?

Svečano so podelili udarne diplome. Za udarnike so proglasili: Franca Lozinška, Vlada Lista, Josipa Mar-

brigadirskih pesmi. Vučetič iz Varaždina citiral svojo in druge Brigadirskega srečanja Ljudskem vrtu so se žili veterani Viktor Alojz Solina, Franc S in Jože Goričan, ki so

Udeleženci letošnje delovne akcije v Ptuj

čeca, Franja Znidariča, Vladimirja Talana, Draga Kuzjeza, Franca Ciglera, Hanžeka Stjepana, Zarka Kolariča, Marjana Granda, Jožeta Lacka, Ljubo Čučkova, Slavka Kokota, Jurija Jakca, Miroslava Prikratkega, Rudija

prvi mladinski akciji v vojni Jugoslaviji v Brčkem. Alojz Solina bil tudi prvi ptujski nik. Naslednja leta po ni so bili v brigadah Berginc, Jože Skok, ka Solina, Feliks Bagar,

Brigadirji — veterani

Gotajja, Milana Čučka, Janka Kečka, Peta Raca, Stjepana Lonjaka, Predo Opara in Jožeta Rakuša. Veliko brigadirjev je prejel pohvale. Sledil je krajši kulturni spored, ki so ga pripravili brigadirji. Seveda ni bil brez šal, skečev in popularnih

ko Cvetko, Janko Slavko Slavko Fajt, Zofka Vida Flašman, Marica rin, Albin Pišek, Kavčič. Brigadirski ve ni so se na brigadirskem članju tudi fotografirali.

našel gotovino. Mlad ni prestrašil. Stopil je v hinjo in se vrnil s kozar vode. »Tole popijte pa dobro,« ji je rekel. Gosp nja je pila, tačas pa je šel z ukradenimi 50.000 mi.

PROSIM, POPIJTE MALO VODE

Vlomilec je ponoči vdrl v družinsko hišo na robu Milana v Italiji. Bil je tako hrupen, da je zbudil gospodinj, ki je bila sama doma. Zbudila se je v trenutku, ko je

Največje črke

»New York Times« je javil poročilo o spreho soljcev Armstronga in Al na Luni pod naslovom največjih črk v svojem stoju. List izhaja 118

Letos za ptujski občinski praznik

Vsako leto se sredi poletnih dni spomnimo na veliko tragedijo med narodnoosvobodilnim bojem v naši občini na bitko v Mostju 8. 8. 1944, ko so nemški orožniki in policisti zaradi izdaje pooblaščenca skupino hrabrih partizanov — slovenskogoriške brigade. Tragičen dogodek, ki nam ga izbrali za občinski praznik kot najbolj pretrpetljiv spomin iz narodnoosvobodilnega boja ptujske občine, ni pomenil, kakor je težko mislil okupator — konec druge svetovske vojne, ki je bila uspešna uporaba proti sovražniku. Strašno nemško napad, mrtvi partizani, ubiti partizani, v taboriščih trpeči zaprti Slovenci — vse to je priglasilo narodov ponos v njih, ki so se zavedali svoje narodne in človekove dolžnosti, ki so se zavedali, da morajo pomagati graditi temelje velike zgradbe srečnejše domovine.

Tragedija v Mostju je tako spoznavala, da je potrebno nadaljevati, kar so začeli partizani osvobodilnega boja. Tudi v Mostju, kar je začel Laco Lacko, ki je umrl zaradi nasilja v okupatorjevih taboriščih 18. avgusta 1942.

Zgodovina osvobodilnega boja ptujske občine je zapletena še druge boje, ki so prinesli bridke izgube, ki so terjali krvni davek domovini. Omeniti moramo bitko pri Mostju 20. maja 1944, kjer je padlo 8 partizanov, bitko 27. septembra 1944 pri Zg. Pripravi, kjer so padli trije partizani, bitko v Gorišnici 4. februarja 1945, kjer so padli partizani, 4 ujetje pa je okupator pozneje ustrelil, spopad v Spuhlji 6. decembra 1944, kjer so padli štiri partizani, spopad pri Bratislavcih 1. februarja 1945, kjer je padlo spet 7 dragocenih žrtev, padli v spopadih z okupatorjem se pridružujejo padli partizani, umrli v taboriščih. Nedopisni boje je poglaval v smrt nad 70 zavednih Slovencev ptujskega in okoliškega okolja. Med njimi je bilo največ mladih ljudi, ki so v novi domovini veliko prinesli k našemu napredku.

Ptujski občinski praznik, posevčen dogodek iz osvobodilnega boja, je hkrati obznan naših uspehov pri graditvi družbene stavbe, ki temelji na temeljih, poskropljenih s krvjo, padlih za osvoboditev.

KAKO BOMO PRAZNOVALI LETOŠNJI OBČINSKI PRAZNIK?

Na letošnji občinski praznik, 8. avgusta bomo v Ptujju odkrili okoli 10. ure v mestnem parku ob Dravi blizu razstavnega paviljona — doživevali kip heroja Kvedra. Kip bo oblikoval v glini študent

akademije za likovno umetnost III. letnika v Ljubljani, Viktor Gojkovič iz Hajdine pri Ptujju. V Ilvarni v Ljubljani so kip vili v bron.

Kip bo odkril prijatelj Dušana Kvedra — Ivan Bratko, ravnatelj državne založbe Slovenije, Predsednik OS Ptuj, tov. Franjo Rebernak bo nato prevzel obvezo o čuvanju spomenika, nakar bo v razstavnem paviljonu odkril razstavo Kvedrove zbirke afriških in azijskih etnografskih predmetov, ki jih je muzeju posodila vdova heroja Kordija Kveder iz Beograda. Razstava bo odprta tri tedne. Tov. Kvedrova je na indijski ambasadi v Beogradu posredovala muzeju za razstavo tudi slike iz Indije, ki bodo razstavo popestrile. Omeniti moramo, da je indijska ambasada ponudila Ptujju tudi film o Indiji, ki bi ga zavrteli po počitnicah.

Razstavo pripravlja mg. etnologije, kustos narodno-pisnega odd. ptujskega muzeja, Vitomir Belaj. Bogata privatna zbirka pokojnega D. Kvedra razgrinja pred nas del ljudske umetnosti tistih dežel, ki jih je Kveder spoznal na svoji diplomatski misliji v Afriki, predvsem pa v Aziji. Opozarja nas na Kvedrovo veliko zanimanje za kulturo ljudstev, s katerimi je navezal stike, ko je predstavljal našo državo v tujini.

Ko je bil ambasador v Etiopiji, od julija 1955 pa do julija 1956, je potoval po Etiopiji in pred vrnitvijo v domovino obiskal še obrobne dežele Etiopije. S teh potovanj so mnogi predmeti, ki jih bomo videli na razstavi.

V Indijo je odpotoval junija 1958, ko je prevzel nalogo veleposlanika naše države v tej, narodopisno in umetnostno izredno bogati deželi. Septembra 1959 so Kvedra imenovali še za poslanika v Afganistanu in na Ceylonu, avgusta 1959 v Pakistanu, nato pa oktobra 1959 še v Nepal. Po sprejemu akreditivnih pism za te dežele, se je odpravil na pot, da je premierom teh dežel pisma izročil. S teh poti se je vrnil z bogatimi spoznanji o ljudski kulturi, o umetnostnih spomenikih. Zbral pa je tudi veliko narodopisnih predmetov, tkanine, kipe, maske, glasbila, orožje. Skoraj vso zbirko dragocenih predmetov je tov. Kvedrova zaupala ptujskemu muzeju, da bi razstava obogatila tudi ptujske občane z novimi spoznanji o ljudski umetnosti, ki nam je zelo oddaljena.

Kvedrova globoka navezanost na Indijo in njene kulturne vrednote — bo poglabil tudi naše odnose, odnose ptujskih občanov do kul-

Albert Zerjav:

Znamenita šolska obletnica na Slovenskem

14. 5. 1869 — 14. 5. 19

1. OD MARIJE TEREZIJE DO DUNAJSKE REVOLUCIJE 1848.

Navadno se straši spominjajo tistih let, ko so sami hodili v šolo, imeli dobre, poprečne ali celo odlične učitelje in si zapomnili iz tistih časov vrsto lepih pesmi na pamet. Povedo nam tudi, kako so se učili poštevanke in kako so večkrat prihajali v šolo brez domačih nalog, ker zanje ni bilo časa. Primerjajo tudi svoje šolanje z današnjim, saj je treba danes otrokom precej pomagati pri učenju, nekaterim celo že od prvega razreda dalje. Današnje obvezno šolanje je prevzelo naloge bivše meščanske šole in nižje gimnazije. Novi časi pač terjajo večjo splošno izobrazbo in s tem tudi večji duševni napor šolskih otrok.

Da danes hodijo otroci obvezno osem let v šolo, se povečini nihče več ne hučuje. Nekoč, recimo pred sto ali pred sto petdesetimi leti pa ni bilo tako. Že Marija Terezija (1740—1780) je zapovedala 8-letno šolanje, ki pa tedaj in pozneje ni moglo biti v celoti uresničeno. Samo v večjih vaseh so bile trivialne šole, ki pa so imele sab šolski program. Glavno učenje je obsegalo verouk, branje in pisanje, malo računanja in pa nemščino. Tudi poznejše nedeljsko in ponavljalne šole, ki so bile bolj slovenske, niso dosegle zaokroženega znanja. Tedanji učitelji, pomanjkljivo izobraženi s kratkimi tečajji, so tedaj in še pozneje imeli po navadi več opravka v cerkvi kot pa na šolah. Njihovi dohodki so bili nizki ter odvisni tudi od zbirke v posebnih vaseh. Šolski obisk je bil nereden zlasti v poletnih mesecih. V razredih je bilo več učencev kot učenk, češ da bodoči ženi šolsko znanje ni tako potrebno. Tedanja ljudska šola je bila pod cerkvenim varstvom, imela je oznako verskih šol, kakršne so se ohranile še v Prekmurju do leta 1918. V večjih krajih je prišlo na

ture te daljne dežele, do katere je odprl pot politik, vojak in kulturnik Dušan Kveder, ko je ptujskemu muzeju poklonil leta 1961 okoli 20 indijskih ljudskih glasbil. Sedaj prejemamo na posodo še njegovo privatno etnografsko zbirko. Ali bomo lahko kdaj z njo obogatili naš muzej, muzej mesta, na katerega so heroja Kvedra trdno priklopili mladostni spomini, spomini na otroška in dijaška leta?

enega učitelja dnevno 80 do 100 otrok, poučeval je ves dan otroke po skupinah, če mu je to dopuščalo delo za cerkev, pogrebi in ogledi mrtvih. Zaradi takih šolskih razmer je bilo po vaseh več nepismenih kot pa vsaj za silo pismenih ljudi. Celotno nekateri občinski župani so se znali le podpisati. Danes bi rekli: klavirni časi za učitelje in učence pa tudi za slovensko ljudstvo!

Razvoj proizvodnje meščanstva in tržnega gospodarstva pa so terjali, da naj postane preprost delovni človek le nekoliko bolj izobražen in seznanjen z osnovnimi kmetijskimi nauki, da bi se več pridelalo za trg. Dunajska revolucija l. 1848 je razgibala narode v Avstriji, porušila fevdalni družbeni red ter vsaj začasno odprla pot razvoju vseh narodov v tedanji monarhiji, da bi ljudje svobodneje živeli in bolje delali. Po padcu Bachovega absolutizma, ki je neumljivo širil germanizacijo v naših krajih, se je vnovič odprlo vprašanje svobode, tiska in združevanja ljudi, ob tem pa tudi novo gledanje vodilnega meščanstva na vlogo šol za ljudstvo. Pojavila se je potreba, da se šolstvo podpravi in dovoli znatnostim v šolah širši razmah.

2. PREDPISANO OSEMLETNO OBVEZNO ŠOLANJE

Dunajski vladi je uspelo l. 1869 izglasovati tretji državni šolski zakon za ljudske šole, ki je veljal z malenkostnimi spremembami in dopolnitvami do razpada Avstrije, deloma pa še v prvem desetletju stare Jugoslavije. Novi šolski zakon je uveljavil 8-letno obvezno šolanje tudi v avstrijskih slovenskih deželah, to je na Stajerskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem, določil bolj načrtno izobraževanje šolnikov na učiteljskih, učiteljem pa uredil njihov pravni in gmojni položaj, ki je bil dotlej neurejen in slab. Najvažnejše v šolskem zakonu je bilo dejstvo, da je postalo šolstvo posvetna zadeva, šole pa javne (in tudi zasebne) vzgojno-učne ustanove, do katerih je imela cerkev le pravico do pouka v verouku, vse druge učne predmete pa so prevzeli učitelji kot javni in deželni nameščenci. Skrb za ureditev šol in pouka pa so naložili deželnim in okrajnim šolskim oblastem. Iz stare konkordatske šole se je rodila posvetna ali laična ljudska šola, ki seveda kar čez noč stvarno to tudi ni mogla

postati. Ali temeljni nove šolske zakonodaje so bili dobri in za tisti čas napredni, za siromašnejše kraje pa celo revolucionarni.

Najtežji problem je bilo vprašanje učnega jezika v ljudskih šolah. Zakonodajalec je sicer skušal to rešiti svojstveno, prepuščajoč to rešitev posameznim deželam po zaslišanju občin, ki pa po večini niso bile v slovenskih rokah. Avstrijski Nemci so po tradiciji zagovarjali nemščino kot edini uradni državni jezik in seveda težili, da bi postala nemščina učni jezik tudi v deželah, ki so bila naseljena s Slovani. Bolj navidezno kot resnično je novi šolski zakon dopuščal šolanje otrok v njihovem materinskem jeziku, v praksi pa so zagovarjali nemščino bodisi kot prvi ali vsaj drugi deželni jezik. Zato je bilo po l. 1870 precej pravih nemških ljudskih šol (zlasti v mestih in trgih), slovensko-nemških v narodnostno mešanih krajih in tudi pravih slovenskih ljudskih šol, ki pa so bile po večini nižje organizirane v slovenskih vaseh. Le energičnim zahtevam nekaterih slovenskih politikov, narodno zavednih občin in požrtvovalnim učiteljem, ki se svojemu narodu niso hoteli izneveriti, se moramo zahvaliti, da se je število slovenskih ljudskih šol postopno vendarle širilo in da je bilo ponemčevanje slovenske mladine manj uspešno kot bi utegnilo biti sicer.

Navzlic narodnostnemu zatiranju z gospodarskimi ukrepi in prisiljenim učnim jezikom v šolah je treba vseeno priznati novemu šolskemu zakonu vrsto dalekosežnih pridobitev, ki so ugodno vplivale na razvoj našega obveznega šolstva po l. 1869. Letošnje stoletnice tega zakona se je torej vredno spomniti, pretrpeti šolsko zgodovino zadnjih sto let, saj je ta zakon pripomogel k dvigu splošne izobrazbe našega ljudstva, učiteljem pa utrdil njihov položaj in ugled. Pretežna večina naših šolnikov je bila z ljudstvom in njegovim jezikom, mnogi od teh so učili ljudi boljše ga gospodarjenja, posvečali so izven šole razvoju sadjarstva, vinogradništva in živinoreje, ustanavljali vsake pevske zборе in gledališke družine. V posameznih šolskih in krajevnih kronikah je o teh ljudeh precej podatkov o njihovih zaslugah, ki bi naj prišle na svetlo ob tej stoletnici v obliki krajevnih šolskih proslav, če šole nanje mislijo. Konec prihodnjic

V. R.

Ob 70-letnem življenjskem mejniku dr. Antona Slodnjaka

Življenje med Prlekijo in literarno zgodovino

Ze v naši zadnji številki smo poročali, da je bila 22. julija v Bodkovcih pri Juršincih v rojstni hiši akademika prof. dr. Antona Slodnjaka proslava 70-letnega življenjskega mejnika tega našega pomembnega in pomembnega Prleka, ki je na področju literarno-zgodovinskega ustvarjanja ponel bogate dediščine naše literarne zgodovine tudi daleč izven naših meja.

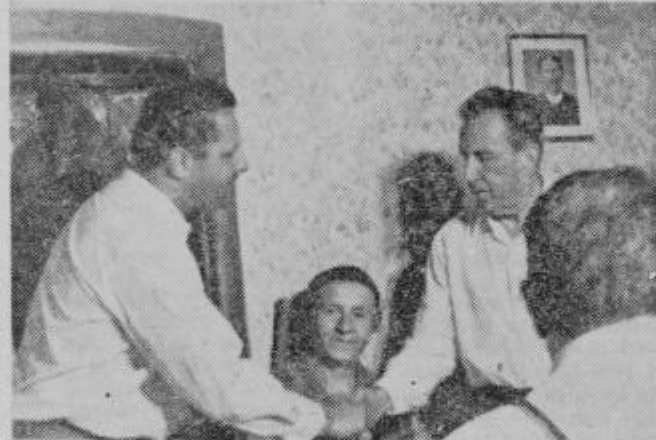
Poleg sorodnikov so se zbrali ta dan v jubilatovi rojstni hiši tudi številni gostje, jubilatovi rojaki iz Slovenskih goric: Franjo REBERNAK, predsednik skupščine občine Ptuj, dr. Jože HORVAT, zdravnik iz Maribora, Franjo VIČAR, gledališki igralec, Arnold TOVORNIK, prvak mariborske drame, dr. Zdenko SALDA, primarij bolnišnice Slivniško Pohorje, prof. Franc BEZJAK iz Maribora, dr. Stanko NIGL, zdravnik iz Avstrije, Matija NEUDAUER, duhov. svetnik iz Juršinc, Julčka NEDIC, učiteljica v pokoju, dr. OSTERC, kanonik iz Maribora, Ludvik TOPLAK, dipl. iur. iz Maribora, Franček TOPLAK, dipl. inž. agr. iz Ptuja, Jakob EMERSIC, bibliotekar iz ptujske študijske knjižnice itd. ... in seveda tudi jubilat dr. Anton SLODNJAK s soprogo Bredo.

V prijazni kmečki sobi, kjer je stekla zibelka našega 70-letnega prešernoslovca in literarnega zgodovinarja, je izrekel dobrodošlico gostom in še posebej jubilantu in njegovi soprogi hišni gospodar, jubilatov brat Martin SLODNJAK, ki je izrazil posebno zadovoljstvo, da lahko kmečka hiša gosti tako številne in pomembne glasnike revne Prlekije, ki so vznikli in zrastle iz trde slovenjgoriške grude.

Za njim je o življenju in delu jubilita spregovoril dr. Jože HORVAT, ki je vedel povedati o njem marsikaj zanimivega, vse od jubilatovih otroških let, ko je še kot kratkohačnik na domačih livadah pasel krave in »požiral« gore knjig, ko je že kot profesor predaval na ljubljanski univerzi, pa vse do današnjih dni, ko ima v jeseni svojega življenja še vedno neprecenljivo ustvarjalno moč, ki se kaže v izdanih knjigah, esejih in znanstvenih razpravah. Dr. Jože Horvat je v imenu vseh rojakov Prlekov izročil jubilantu tudi spominsko plaketo mesta Ptuja in mu čestital k njegovemu življenjskemu prazniku.

Še ne bi tabo kmalu ugasnila, je Franjo Rebernak izročil jubilantu spominsko plaketo mesta Ptuja in mu čestital k njegovemu življenjskemu prazniku.

O jubilatovem delu in življenju so spregovorili še Franjo Vičar, Matija Neudauer in dr. Osterc, ki je med drugim zaprosil jubilita, naj posveti del svoje- ga življenjskega opusa tudi rojstnim Slovenskim goricam, kmetijam in ljudem, ki

Franjo Rebernak, predsednik SO Ptuj, — izroča jubilantu plaketo mesta Ptuja

mož, in da je takega moža rodila tudi ta hiša, v kateri smo danes gostje. V želji, da jubilatova ustvarjalna sila

živijo v teh krajih. »To je tvoj dolg in obveza, ki ti jo nalagamo vsi, ki smo danes navzoči na tej proslavi, ki

Kmetijska šola - najdonosnejša investicija

Sodobno kmetijstvo zahteva ljudi, ki si že v šoli pridobijo strokovno znanje. To velja za družbeni in privatni sektor. Potrebno je in bo, da naš kmet šola svojega otroka, bodočega gospodarja, če bo hotel, da bo ta dohajal napredek v kmetijski znanosti. Le tako bo lažje in boljše živel, družbi pa bo lahko več doprinesel.

Ne bom trdil narobe, če rečem, da mora kmet vedeti o svojem delu, kot katerikoli obrtnik. Res je, da je delo v kmetijstvu naporenejše kot drugje, delovnik pa tudi daljši, vendar je za tistega, ki ljubi naravo in ki ga veseli delo v njej, to najboljši in najprirodnejši poklic. Posebno velja to še danes, ko se razlike med življenjem v mestu in v vasi vedno bolj zmanjšujejo in ko se kulturne dobrine, ki jih nudi mesto vsakemu podeželanu dosega.

Dosedanji uspehi, ki so jih imele kmetijske šole (tudi

naša) lahko potrdijo, da je izobraževanje kmečke mladine ne le potrebno, temveč tudi koristno, saj je brez znanja nemogoč kakršenkoli napredek. Vzamimo npr. načrtno uporabo umetnih gnojil. Tu vidimo že veliko napak. Mnogi kmetovalci bi lahko z gnojili, ki jih uporabljajo, dosegli veliko več in tudi boljše uspehe, če bi bolj strokovno ravnali z gnojili. Lahko trdim, da naši kmetovalci na splošno še premalo poznajo gnojila in njihovo korist. Gnojila so enako pomembna sestavina pridelovanja, kot je npr. oranje in obdelava zemlje, seme, nega in varovanje rastlin pred boleznimi in škodljivci itd. Vse to mora seveda kmetovalec poznati in vedeti, a potrebno znanje in izobrazbo mu da kmetijska šola.

Kmetijska zemlja je podlaga vsega življenja na svetu, zato je tudi mnogo bolj dragocena, kot se komu mar-

smo jo pripravili v čast tvojega praznika,« je zaključil svoje besede dr. Osterc, jubilatov sošolec in prijatelj.

Dr. Slodnjak, ki ga sicer poznamo kot zanosnega govornika, je v besedah zahvale dejal: »Mnogi moji prijatelji pravijo, da mi za govorniškimi odrom nikoli ne zmanjka besed, verjemite mi, tokrat mi ni lahko govoriti. Besede ostajajo neke v notranjosti in spomini mi begajo po moji življenjski poti.« Beseda se mu je kljub temu bogato razvezala in slišali smo lahko marsikaj zanimivega, med drugim tudi anekdoto iz otroških let, ko je na skrivaj bral na paši knjige, in ko je zaradi nepazljivosti marsikatera od knjig žalostno končala v kravjem gobcu.

Po uradnem delu proslave so gostje obujali spomine iz otroških let in uživali gostoljubje kmečke hiše, ki stoji v prijazni slovenjgoriški dolini, ki jo je pokojni pesnik Anton Askerc, ki je kot kaplan služboval v Juršincih, imenoval »voljša graba«. Dan se je že nagibal k večeru, ko smo zapuščali Bodkovce in jubilantu še enkrat zaželeli še mnogo srečnih, zdravih in ustvarjalnih let. Čeprav se vzpenja na njegova pleča že osmi življenjski križ, na njegovi glavi ni še nobenega sivga lasu. Vedno se zelo rad vrača v svoje rojstne Slovenske gorice in še vedno je ostal Prlek.

V njegovi delovni sobi na Večni poti v Ljubljani pozno v noč gori luč, in tu živi in ustvarja, založen med gorami knjig, ki mu pomeni slovenska beseda in naša literarna zgodovina neizčrpen vir ustvarjanja.

60-LETNICA MATURE

Pred nekaj dnevi so slavili abiturienti državne maturantice v Kranju l. 1908 desetletnico mature. Takrat jih je bilo 27, danes jih živi le še pet. Ker je bil pred slavljem zbolel, so se zbrali v Velesovem na Kranjskem le 4, in sicer:

Fran Alič, gimn. ravnatelj v p. iz Ptuja, Ivan Lazar, komerc. tajnik v p. iz Ljubljane, Franc Pfajfar, župnik zlatomašnik v Velesovem, ter dr. Jurij Stempelj, univ. prof. v p. iz Kranja.

Karting dirke EKIPA PTUJA DRUGA NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

V nedeljo, 20. julija so tudi ptujski karting vozniki udeležili državnega prvenstva v Domžalah. Kot ekipa so bili drugi. Posamezno so dosegli naslednja mesta: Franc Krajnc je bil drugi, Rene Glavnik je bil osmi, Slavko Pislak in Uroš Lažgerholc pa sta imela smrtelno nesrečo. Njena stroja sta bila grozljivo popravljena. Zaradi velike vročine in dolge staze zaradi tega »zablokiral«. V avgustu ne bo tekmoval.

Kljub temu karting vozniki mislijo na naslednja tekmovanja in na delo. Povedali so, da dobijo v svoje vrste dva mlada voznika, ki bosta v kratkem kupila vozila. Tekmovalna ekipa iz Ptuja bo kmalu štela šest članov. Nova voznika se bosta v letošnje udeležila že prvih tekmovanj v jesenski sezoni, pred vsem pa upajo, da bosta v zila na prvi karting dirki Ptuj na cestišču, ki ga bodo rešali v mestu. Karting vozniki zači menijo, da bo cestišče od Grajence do trgovine na trgu MDB ustrezalo za vsa športna panoga. Na njem bodo lahko prirejali celo državna prvenstva. Vneti kartingisti bodo pripravili Ptuj za tradicionalna karting tekmovanja. Predstavniki ptujske krajevne skupnosti so se obljubili vso pomoč. Izjavili so, da bodo podprli vse, kar je naprednega in v korist mesta. Ptuj iz »mrtih« la.

starši, pa tudi fantje in dekleta čimprej spoznali, da kmetijska šola namenjena povečanju znanja in letni bodočnosti kmetovalcev.

Sola v Turnišču pri Ptuju nauči učence umnega kmetovanja in ravnanja s stroji gospodinjstva, prizadevno nadarjene učence usmerja nadaljnje šolanje za poklice kmetijskega tehnična kmetijskega inženirja. Prijave za novo šolsko leto 1968-70 so la še vedno sprejemane do avgusta tako za poljedeljske živinorejski oddelek (dve letna šola) kot tudi za strojniški oddelek (dve letni šoli). Vsi učenci opravijo v času šolanja tudi strojniški izpit.

OB STOTI OBLETNICI tabora v Ormožu

Za Slovence pomeni uvedba dualizma za politični boj pravi prelom, ki je imel nove oblike in nove ostrine. Dualizem je izzval k večji aktivnosti široke ljudske množice, kajti gospodarski pritisk nemškega kapitala je vodil v delovnih množicah odpor, ki je moral dobiti politični izraz. Vključevanje širokih množic potisne v središnje liberalneje elemente, ki so nastopili z radikalnejšimi gesli.

Iz takšnega položaja so nastali tabori, ki so jih organizirali po vsej Sloveniji in mobilizirali široke ljudske množice. Tako postane slovensko narodno gibanje stvar najširših množic. Tabori so zopet obudili v življenje geslo zedinjene Slovenije. Slovenske kmečke množice so vилle v to parolo vse svoje želje in pričakovanja, ki tako vrnile njeno demokracijo — revolucionarno vsebino.

Taborno gibanje se je hitro širilo po vsej Sloveniji pod vodstvom liberalcev. Prvi tabor je bil leta 1868 v Ljutomeru in nato še istega leta ter v naslednjih letih so sledili še drugi. Med temi tabori je bil tudi tabor v Ormožu kot osmi zaporedni tabor na Slovenskem.

Casopis »Slovenski narod« je 17. aprila 1869. leta objavil, da bo tabor v Ormožu. Ormoški naprednjaki — liberalci so 2. julija 1869 v Ormožu ustanovili odbor za uvedbo tabora, ki ga je vodil dr. Ivan Petovar. S tega sestanka so poslali prošnjo na okrajno glavarstvo v Ptuj, da odobri tabor z naslednjim programom:

1. Doseči zedinjeno Slovenijo, uvedba slovenskega jezika v urade in šole.
 2. Zahteva o poučevanju mladine.
 3. Ustanovitev hranilnice.
 4. Zgraditev mostu čez Dravo v Ormožu.
- Okrajno glavarstvo je kmalu odgovorilo v slovenskem jeziku, da odobri tabor.

Slovenski narod je 24. junija 1869. leta prinesel vabilo s številnimi podpisi za tabor v Ormožu in nekoliko kasneje (5. avgusta) tudi časopis Slovenski gospodar.

Vabilo pravi, da bo v nedeljo, 8. avgusta 1869. leta, ob štirih popoldne v Kečkovec logu pri cesti v Srednji Ormož velik tabor, in zahteva, naj se ga vsak udeleži — kmet, želar, nagornjak ali vinar.

8. avgust 1869. leta je bil zelen dan. Ljudje iz bližnje in daljne okolice, slovenske in hrvatske strani so se napotili proti Ormožu. Prihajali so peš, z vozovi in vlaki. Zbralo se je več kot 1000 ljudi. Ormož je bil okrašen z zastavami, cvetjem, postavili so dva slavoloka s slovenskimi napisi, pihalna

godba je povečevala vzdušje in navdušeni prisilci so se pozdravljali s klicem »Živel!».

Taborni voditelji so se zbrali v ormoški čitalnici in ob 13. uri so se napotili na železniško postajo, da so pozdravili »brate Hrvate«, ki so se pripeljali s posebnim vlakom iz Varaždina na čelu z godbo in zastavo, katero so podarili ormoški čitalnici.

Navdušeno pozdravljeni od množice so bili Ljutomerčani, ki so se pripeljali z okrašenimi vozovi, v narodnih nošnjah in narodnimi zastavami.

Tabor se je pričel ob 16. uri in 30 minut. Dr. Ivan Petovar je kot predsednik tabornega odbora pozdravil zbrano množico in predlagal, naj izvolijo dr. Razlaga za predsednika tabora. Navzoči so predlog potrdili.

V krajšem nagovoru je dr. Razlag poudaril pravico ljudstva, da se javno zbira in posvetuje. Predlagal je odbor tabora: dr. Zarnika za podpredsednika, Tomšiča in Rapovca za člana. Tudi ta predlog je bil navdušeno sprejet.

Sedaj so se zvrstili številni govorniki, ki so bili navdušeno pozdravljeni in ljudstvo jih je večkrat prekinalo s pritrdilnimi vzkliki.

Najprej je govoril dr. Zarnik »O zedinjenju vseh Slovencev in jedno kronovno Slovenijo«. Vsi ljudje naj bi imeli enake pravice, zavedajo se naj, da so Slovenci in ne samo Štajerci, Kranjci...

Predsednik tabora dr. Razlag je vprašal navzoče, če

V NARODNEM DOMU SO ODPRLI MLADINSKI KLUB

Preteklo nedeljo so v prenovljenem Narodnem domu v Ptujju odprli mladinski klub. Uredili so ga v prenovljenih pritličnih prostorih. Opremljen je z novim pohištvom in opremo. Za predsobo je bife z brezalkoholnimi pijačami. Sledi soba za šahiste. Na treh mizah je postavljenih šest šahovskih desk s figurami. Iz bifeja se pride tudi v večji prostor, ki je opremljen in namenjen za čitalnico, študijsko sobo in podobno.

Brigadirje in druge mladince ter predstavnike družbenopolitičnega življenja je ob otvoritvi pozdravil Stan-ko Lepej, predsednik Ptujске mladine.

Franc Tetičkovič, sekretar OK ZKS Ptuj je imel krajši nagovor. Dejal je, da je zamisel o mladinskem klubu živela že deset let med mladinskimi funkcionarji in mladino. Ko se je želja uresničila, želi mladinskemu

klubu pri njegovi dejavnosti veliko uspeha. Mladina naj najde v njem možnost razvedrila, vzgoje... dobrodošli so tudi šolarji, vozači.

Brigadirji in drugi mladinci ter gostje so si ogledali lepo urejen mladinski klub.

hočejo, da bi se vsi Slovenci zedinili. HOCEMO! so se razlegali glasovi večtisočglave množice. Po podobnem načinu so bile sprejete še ostale resolucije, kot je uvedba slovenskega jezika v urade in šole idr.

Sledil je govornik Božidar Raič, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah in s svojim govorom povzročil posebnost tabora. V svojem govoru, »Kako bi se morala slovenska mladina vzgajati in podučevati, da bi bila v prihodnosti na večjo korist sebi, slovenskemu narodu in državi« poudarja, da naj bo mladina zdrava in krepka, skrb za dobre šole, poduk gospodarstva in naj pozna politične razmere. V svojem govoru je dosegel višek, ko je navzočo mladino z okrvavljeno roko zaprisegel, da naj bo vedno zvesta in zavedna svojega poretka.

Dr. Petovar je v svojem govoru poudaril potrebo in korist hranilnice v Ormožu. Dr. Zarnik se je zavel za zgraditev mostu čez Dravo v Ormožu, ki bi povezoval Slovene in Hrvate.

Nato so brall pozdrave taboru, ki so jih prejeli iz raznih krajev Slovenije.

Ob zaključku so slovenski in hrvatski dijaki zapeli nekaj pesmi, pihalna godba je bučno igrala in veliko veselje je trajalo dolgo v noč.

Nedvomno je bil ormoški tabor pomemben in tabornem gibanju na Slovenskem. Dokazal je, da se Slovenci na tem delu slovenske zemlje želijo združiti v enotno — zedinjeno Slovenijo in zahtevo po večji narodnostni svobodi.

Ivan Hren

klubu pri njegovi dejavnosti veliko uspeha. Mladina naj najde v njem možnost razvedrila, vzgoje... dobrodošli so tudi šolarji, vozači.

POSKUSITE!

Jed iz kumar in krompirja

Dve do tri tanke zelene kumare olupimo in narežemo na tri centimetre dolge kose. V kozici segrejemo maslo in na njem pražimo kumare do mehkega. Medtem olupimo krompir, ga razrežemo na manjše kose in spečemo na vroči masti in osolimo. Dodamo mehke kumare, pomešamo in potresemo s sesekljano kopro. V maščobi, v kateri smo pekli krompir, spečemo tudi kroglice, ki smo jih napravili iz 200 g zmletega svinjskega mesa. Potresemo jih s papriko in dodamo zelenjavi.

T. K.

Vesnin »Zajček« dobil nagrado

V minulem šolskem letu je razpisal otroški list MALE NOVINE iz Sarajeva tekmo vanj za najboljše literarno, folklorno in ročnodelsko stvaritev za vse jugoslovanske šolarje. Posebna komisija je izbrala 30 najboljših del ter dodelila avtorjem nagrade.

Med 25. junijem in 3. julijem t. l. pa je priredil organizator v Sibeniku »Festival otroka« na temo otroška

ustvarjalnost. Udeležili so se ga vsi nagrajenci, med njimi tudi edina slovenska predstavnik VESNA VRES, učenka 5. e razreda osn. šole Pohorski odred v Slovenski Bistrici, ki je že več let kot članica literarnega krožka objavlja svoje prispevke v šolskem literarnem glasilu Naša misel. Tam je objavila tudi svojo pesmico ZAJČEK, ki je dobila na tekmo vanju Malih novin nagrado.

Nagrada in vabilo na festival v Sibenik je bilo največje priznanje za Vesnino delovanje na literarnem področju. Čas, ki ga je preživela v Sibeniku, ji je ostal v prijetnem spominu, najraje pa se spominja srečanj z vrstniki iz drugih republik ter z znanimi kulturnimi in političnimi delavci iz Beograda, Zagreba, Skopja, Ljubljane i Sarajeva.

Po povratku s festivala Vesna navdušeno pripoveduje o svojih doživetjih, novih poznanstvih in o svojih načrtih za bodoče literarno delovanje. V novem šolskem letu bo še bolj pomagala, da bo literarno glasilo njene šole izhajalo kot kar najprivlačnejše glasilo mladih Bistričanov.

Vesna Vreš

Viktor Horvat

Kaj le ima natakaraica v ustih?

Ponosen sem na naš Ptuj, ki praznuje letos 1900-letnico, vendar si ne morem kaj, da ne bi pisal tega pisma brez ironije. Če pridete na Ptuj, boste lahko videli razkopane ulice, obnavljanje hišnih pročelij v starem delu mesta itd. Povsod napis: delo na cesti, na strehi. Naš starodavni Poetovio naj bi pričakal glavne dneve proslave sredi avgusta čist in polešan.

Toda naše mesto naj bi se pripravilo na ta jubilej še v nekaterih drugih ozirih, npr. v gostinstvu. Rekli boste: aha, je že spet gostinstvo najpriljubljenjša tarča kritikarstva! Pa k stvari! Znanci smo obiskali moderno urejen bife. Dolgo smo čakali, da je prišla točajka, ki se je zabavala z mladeniči svojih let pri točilni mizi. Bili so fantje — dolgo-lasci z lepimi zalisci, eden je imel imenitno rjavo brado. Ne recite, da ne maram današnje mladine, saj se v splošnem prav dobro vključuje v našo današnjo stvarnost. Tudi mi stari smo v svoji mladosti radi posnemali takratno modo. Ko je torej prišla točajka k naši mizi, je z vidnim užitkom premetavala žvečilni gumi iz nega kota svojih zapeljivih ustec v drugega. Haloški otrok (10 let), ki je tudi sedel pri naši mizi, je pozorno opazoval natakaraico in dejal svojemu očetu: Ata, kaj le ima kelnarica v ustih? Kar naprej nekaj žveči in požira, pa nikdar vsega ne požre, saj ne vidim, da bi si kdaj kaj

v usta dala. Vsi odrasi pri mizi v smeh!

Ko že pišem o gostinstvu, naj povem, da je bil v ptujski kavarni Moskva (danes spet Evropa, kakor pred vojno) v prvih letih po osvoboditvi natakara, ki nam je prinašal z eno roko naročeno, v drugi pa je držal cigareto (ali pa jo je imel kar v ustih). Za tista leta ni bilo kaj takega nič nenavadnega. Gostje smo bili še veseli, da smo sploh kaj dobili. To je bilo leta 1945 in 1946. A danes pišemo 1969 in bi radi v Jugoslaviji zaslužili s turizmom 300 milijonov dolarjev. Podoben natakara, kakor tisti iz Evrope, pa se je povampiril in še vedno kadi (zdaj za točilno mizo, ker misli, da ga tam nihče ne gleda).

Pedagoški prst in nauk: ptujski gostinci, poboljšajte se! Kaj ste se učili v gostinski šoli ali tečaju?

V. K.

NI OPAZIL NESREČE

Z avtomobilskim blatnikom na lokomotivi je pripeljal brzec v mesto Hudiskvali na severnem Svedskem. Kmalu potem se je oglasil avtomobilist s sporočilom, da mu je lokomotiva razbila avto na železniškem prelazu. Poškodovan ni bil nihče, strojevodja je pozneje izjavil, da nesreče ni opazil. Seveda jo je toliko bolj opazil in občutil nesrečni avtomobilist.

-js

Vzgojno svetovanje

Še slab mesec do popravnih izpitov

V življenju je pač tako: nekateri so pri delu bolj uspešni, drugi manj. Enako je v vseh šolah z učenci in dijaki. Solarji, ki so bili iz enega ali dveh predmetov negativno ocenjeni, imajo pred začetkom šolskega leta pravico do popravnega izpita, da bi si ocene izboljšali ter smeli vstopiti v višji razred.

Popravni izpiti so neke vrste »sreča v nesreči«. Učencu, ki si je po večini (ne vselej) sam kriv neuspeha, je omogočeno, da s pridnostjo in učenjem med počitnicami nadoknadi vsaj glavne dele zamujenega znanja. Če pomislimo, koliko lepih tisočakov stane državo (davkoplačevalce) in starše šolanje enega učenca na leto, potem so ti stroški vrženi v vodo, če fant ali dekle ne dovršita razreda. Zaradi tega je vredno premisliti že v začetku šolskega leta, kako bom uspešno dovršil razred. Kdor je namreč slabše nadarjen, bo pač moral biti toliko pridnejši in vztrajnejši pri učenju med šolskim letom. Učitelji so veseli, če je v razredu manj popravnih izpitov in čim manj ponavljavcev, kajti učitelji morajo slab uspeh v razredu tudi strokovno opravičiti.

Nastane vprašanje, kako se uspešno pripravljati za popravne izpite. Najtežje je to doseči z matematiko in tuj jezik. Za te predmete je potrebna učencu bolj ali manj redna pomoč take osebe, ki more snov otroku primerno razložiti vsaj dvakrat tedensko po poldruge uro. Tako se učenec uči po inštruktorjevih navodilih iz tedna v teden, piše tudi na-

loge in jih rešuje. Posebno je treba upoštevati tista poglavja, o katerih je učenec manj poučen. Ne zadostuje samo razumevanje snovi, temveč tudi utrjevanje in urjenje, da se določene vednosti spremene v spretnost. Učenje matematike na pamet samo po določenih obdobjih, pa ne zaleže veliko!

Drugače je pri učenju drugih učnih predmetov vsaj v tem smislu, da pomagač ni tako nujno potreben, če učenec ve za snov, v kateri šepa, in če ima tvarino za učenje zbrano v zvezkih in učbeniku. Uspehu velikopomorne tudi učenčeva delovna samostojnost, predvsem pa trdne delovne navade za učenje. Verjetno so v šoli vsakega takega učenca opozorili na bistvene dele učne snovi in mu morda celo navedli vrsto vprašanj, ki jih je treba doma obdelati. Priporočljivo je, da si dijak izpisuje v poseben zvezek krajše izvlečke in potem po njih ponavlja tvarino, če jo je že razumel. Koristno je tudi podčrtavanje glavnih misli, strokovnih izrazov in pravil v samem učbeniku, saj je besedilo v teh knjigah navadno preobširno in celo dolgozvečno. Za motivacijo pri učenju je važno, da dijak sam ali s kom drugim tedensko ugotavlja, katere dele snovi si je že prisvojil in da sam opazi, da količina znanja narašča. Težjim poglavjem je treba posvetiti več časa in več vaj, da se podatki zakoreninijo v učenčevo zavest. Danes nekaj

razumeti še nikakor ne pomeni, da tvarino obvladamo tudi za prihodnje dni in tedne. Namen rednega ponavljanja in obnavljanja je, da se borimo proti pozabljenosti, ki je najmočnejše v začetku učenja, po več vajah pa vedno manjše.

Mladino je opozoriti še na dejstvo, da je časovno razdeljeno učenje, to se pravi letni snov ponavljati v krajših časovnih obdobjih (po 30 minut) vsaj vsak drugi dan v tednu, veliko uspešneje, kot pa se daljšo snov učiti od jutra do večera tri, štiri dni brez pravega oddiha. Prav zaradi takega kampanjskega učenja »pred dvanajsto uro« dolgo v noč je pokopalo marsikaterega učenca že med šolskim letom. Več dosežemo, če se redno dnevno učimo vsaj po dve do tri ure na dan (več dopoldan kot popoldan) kot pa zadnjih pet dni pred izpitom. Kdo tako dela, mu bo hudo spodrsnilo pred izpraševalno komisijo.

Kljub opisani vestni pripravi za popravne izpite je treba ohraniti staršem in dijakom, kolikor se da, mirne živce. Med dnevom je potreben vmesni počitek, razvedrilo pa tudi dobro spanje. Da je nujno tudi primerno družinsko vzdušje z medsebojnimi odnosi vred, ni treba posebej poudarjati. Vsem prizadetim svetujemo, da je vredno potruditi se šest ali sedem tednov, da ne izgubimo celega šolskega leta s ponavljanjem razreda.

-alže-

Nekaj o kislu

Kis in njegova uporaba sta nam znana že od antičnih časov. O kislu govori biblija, omenjata ga Hipokrat in Galenij. Plinij poroča, da so rimski vojaki med dolgimi pohodi, da bi se odžejali, pili vodo, pomešano s kisom. V srednjem veku so smatrali proizvodnjo kisa za nekaj skrivnostnega — to delo je bilo poverjeno skupini ljudi, ki je imela za to posebno dovoljenje.

● Kis je odličan aperitiv. Njegov vonj spodbuja delovanje žlez slinavk in želodčnih žlez. Neki fizik je v zvezi s tem napravil razne poskuse in ugotovil, da je kis že kar idealno sredstvo za zbujanje teka. Kis nadalje ohranja jedi sveže, spominjamo se le okusnih čebulic, vloženi v kis, pa paprik, kumar itd. Lahko ga torej uporabljamo v neshetih različnih primerih, ne le pri solati.

● Da od vzamemo mesu njegov včasih premočni duh,

zadostuje, da ga za hip pomodimo v kis. Majoneza predstavlja problem za mnoge gospodinje, da se napravi v njej kepice. Tu je majhna skrivnost: da se kepice razpustijo, segrejte žličko kisa in ga vmešajte v majonezo. Uspeh je zagotovljen. Namesto kisa lahko uporabite limonin sok. Da očistite riže, ki so še posebno lepljive — na primer — jegulje — je dovolj, da jih pustite nekaj časa v kislu.

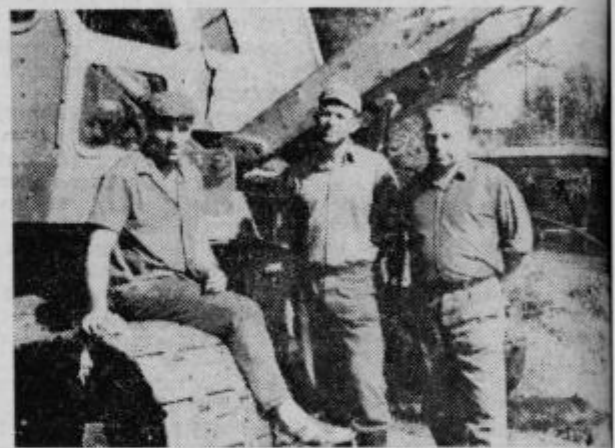
● Kis vam bo izvrstno služil tudi pri pripravljanju poširanih jajc. Včasih se zgodijo, da ne morete dobiti svežih jajc: čeprav so še dobra in užitna, se zelo rada preveč razvlečejo, predno jih zakrknje vročina vrele vode. Če pa vlijete v vodo nekoliko kisa, se boste temu izognili, pa čeprav boste za poširanje uporabljali konzervirana jajca.

● In še nasvet za nakup dobrega kisa. Predvsem ugotovite njegovo kislobo, ki

Čiščenje Studenčnice

Nemogoče stanje v Studenčnici, o katerem smo že pisali, v delu struge urejuje vodna skupnost Drava-Mura. Kanal hidrocentrale v Zlatoliču je namreč prerezal izvire in dotoke vode. Nivo Studenčnice je padel. Znatno manjša količina vode je v strugi obstala, z njo pa

staro zapornico, ki je bila prejšnjemu mlinu. S pridobili padec vode zapornice navzgor so poglabljati strugo. Poskušali so z buldožerjem. Povzročili so zaradi predebele mulja. Poslužili so se buldožerja. Dela otežkočajo vrtovi, hak teren, kabli pit in

Janko Horvat, strojnik, Stanko Borak, pomočnik, in Habjanec, vodja očiščevalnih del Studenčnice, pred mehanizacijo

tudi svinjarija, ki je bilo iz dneva v dan več. Vedno bolj muljasta in onesnažena voda je zaradi smradu in nevarnosti pred okužbo ogrožala predvsem prebivalce ob Studenčnici. Zaradi takega stanja vode in vedno ostrejših kritik prebivalcev so izdelali načrt za ureditev potoka, ki predvideva zožitve potoka na poldruge meter, in sicer globlji del, na vsaki strani je predviden še blagi nagib.

Te dni smo obiskali delavce vodne skupnosti, ki s stroji čistijo strugo. Velik goseničar-nakladalec dviga veliko zajemalno nad strugo, jo spusti v mulj, na dnu struge zajame in izvleče polno nesnažnega blata ter ga odloži na obrežju. Upajmo, da ga prvo deževje ne bo spralo nazaj v strugo.

Kako potekajo dela, smo se pogovarjali tudi z Ivanom Habjančcem, ki nadzira dela. Povedal je, da so pričeli čistiti 15. maja pri Zorčičevem mlinu. Najprej so razbili

trična napeljava. Najtežje je bil med Zorčičevim mlinom in železniškim mostom. Drugi najtežji del bo ob obeh cestnima mostova. Tu je nedostopen teren, stroje. Čistiti bo treba ročno. Ponekod je pod plastjo lila zelo trdo, da le s težjo poglabljajo strugo. Z bagri bodo planirali še obrežja.

Pri Zorčičevem mlinu do naredili na prejšnjem mestu novo zapornico, s katero bodo regulirali vodo in pretok. Voda bo tekala pod zapornico na S tem bo omogočeno čiščenje celotne struge. Ivan Habjanec nam je na vprašanje lahko upamo v uspeh čiščenja, dejal, da lahko, ker z zožitvijo struge vodo sicer centralizirali. Od časa do časa bo mogoče odpreti zapornico in voda bo potegnila za boj tudi mulj. Omenjeni bo očiščen do konca leta.

Vprašali smo ga tudi, kako je z ureditvijo Studenčnice od Zorčičevega do Čerčevega mlina. Dejalo je projekt že narejen. Za tega dela struge ne bo mogoče urediti, ker še niso zagotovljena potrebna finančna sredstva. Ta del struge ni tako zanemarjen. Tu je struga. Pri Pinč erjevem mlinu bo treba podreti jez, ga znižati in napraviti novega.

Zanimali smo se tudi, kako bo z ribolovom in ribarstvom v očiščeni Studenčnici. Glede na možnosti je projekt čiščenja urejen tako, da do možnosti ribarjenja ribogojstva.

KINO

Gorišnica

3. avgusta: francoski film FANTOM;

Kidričevo

2. in 3. avgusta: špansko-italijanski film MASCEVALEC ZORO;

6. avgusta: ameriški film REVOLVERJI IMAJO BESEDO;

Ptuj

31. julija: angleški film 31. julija: angleški film DRUŽINSKE STVARI;

Slovenska Bistrica

1., 2. in 3. avgusta: francosko-šp. film VOZ;
4. in 5. avgusta: švedskodanski film JAZ, ZENA;

Tomaž pri Ormožu

3. avgusta: ameriški film BEG IZ PEKLA;

Zavrč

3. avgusta: francoski film ZANDAR IZ ST. TROPEZA.

Hrana rastlinskega MALI OGLAS

Izvora

Včasih slišimo: »Meso? Ne, ne jem mesa. Uživam samo rastlinsko hrano.« Nekatere se strogo držijo takšne prehrane, vendar je tudi dosti tistih, ki se štejejo za prave vegetarijance, v usta ne vzamejo prehranskega proizvoda živalskega izvora.

Pri prehrani samo z rastlinsko hrano nastajajo precejšnje težave pri oskrbi organizma z maščobo. Rastlinski proizvodi so z izjemo oljnih zelo revni za maščobe. Vsečina maščobe v njih preseže 1—2 odst. Cloveki organizem pa potrebuje vsaj 60—70 gramov maščob na dan (24 ur). Da bi dobili toliko maščob iz rastlinske hrane, bi je morali pojesti nekaj kilogramov. To seveda ni mogoče. Res je, da bi lahko kdo ugovarjal, da bi orehi, mandeljni, soja, če bi bili vključeni v prehrano, zadovoljili potrebe organizma za maščobi, toda ti proizvodi niso vsem in vedno dostopni.

Najpogosteje jedo vegetarijanci hrano brez maščob. V takšnih primerih začne uporabljati organizem lastne maščobne rezerve. To na koncu koncev vodi do kršitve reda v presnavljanju. Kljub temu je v tem, da je normalna izmenjava snovi možna samo, če dobiva organizem vsakodnevno skupaj s hrano tudi maščobe. Pri daljši časi trajajoči prehrani brez maščob izgubi organizem sposobnost presnavljati obilico maščob in postane na ta način bolj dovajljiv za arteriosklerozo.

Pri prehranjevanju organizma s samo rastlinskimi

proizvodi se tudi krši polnovrednost beljakovinske prehrane. Živiljenjsko potrebne aminokisliline v našem organizmu se ne sintetizirajo. V hrani rastlinskega izvora jih je zelo malo. Največ jih je v beljakovinah živalskega izvora v mleku, jajcih, mesu, ribah.

Ena izmed oblik sodobnega vegetarijanstva je uživanje surove hrane. Mislijo, da je to zdravilno sredstvo pri mnogih kroničnih obolenjih. Pristaši uživanja surove hrane trdijo, da pomeni kuhati ali peči hrano kvariti proizvode ali zniževati njihovo vrednost. Vsekakor je tisti, ki se je obsodil na uživanje surove hrane, postavil svoj organizem v zelo težke pogoje.

Organizem potrebuje popolno beljakovinsko prehrano, to je beljakovine živalskega izvora. Vegetarijanska dieta jih izključuje iz prehrane, organizem pa je prisiljen biti zadovoljen samo z rastlinskimi beljakovinami. Iz surovih rastlinskih proizvodov je še bolj težko izločiti beljakovine kakor iz kuhanih, praženih ali pečenih. Vzrok za to je celuloza, ki je tako groba in povzroča pri prebavi surove rastlinske hrane toliko težav, da se njena vrednost močno zmanjša.

Ceprav je rastlinska hrana bogatejša z mnogimi biološko dragocenimi snovmi, sodobna znanost o prehrani ne priporoča izključnega uživanja surove hrane. V tem pogledu je moč govoriti o začasni ukrepih zaradi zmanjšanja tolstosti ali pri kakšnih drugih obolenjih.

Dobro vino in Francozi

Francozi so lani popili 75 milijonov steklenic šampanjca, se pravi, poldrugo steklenico vsak prebivalec. Ker pa vsaj 50% Frincozov še nikoli niso pili šampanjca, 30% pa ga niso le ob redkih priložnostih, pospravijo torej tisti, ki niso pili, precej več pijačnega vina, kot jim ga odzira statistika. Le malo ljudi ve, da se lahko merilo šampanjca po Welbijem Journadam, ki nehal prazniti kozarce s šampanjcem, ko je umrl v starosti 94 let. Kletarji so si namreč zapisovali steklenice, ki jih je praznil slovit gost. Številni so lepo število 40 tistih steklenic šampanjca. Pisca Gault in Millan, ki sta objavila že več razprav o najboljših pariških restoracijah in ki bralce nekega dnevnika vsak dan obveščata o gostiških, kjer se dobro pije in je, sta napisala

tudi knjižico o izbiranju steklenic z dobro kapljico in pitju vina tako, kot je svetoval menih Perignon, duhovnik oče šampanjca.

Pisca sta obiskala tudi kletarje znanih lokalov, zakaj pisca ugotavljata tudi podatke o najbolj priljubljenem vinu znanih osebnosti, od politikov in pisateljev, do gledalških in filmskih igralcev.

Med drugim navajata, da sta Churchill in Maugham rada pila šampanjec med obroki, da je imel Sacha Guitry vselej steklenico pri roki, da redno pijača šampanjec Jeanne Moreau in Anna Magnani in da Johnny Hollyday nima posebne sorte, marveč pije vse, kar je vinske sorte, brčkone zato, da se mu potem ves svet zdi bolj rožnat.

Nadaljevanje

Od smrti staršev je živel z Robertom sama, se pravi, od smrti svoje matere in njegovega očeta, ker sta se kot vdova in vdovec poročila v drugič. Robert je dosegel že 39 let, ni pa mogel prenašati, če se mu je reklo, da je že v 40. letu. Obrtil si je dal brke, ko se je med njimi pričela kazati sivina. Brezplodna koketnost, ki so jo postavljale na laž: njegova nagnjenost za poškrabljen ovratnik in njegova otrdela drža, predvsem pa večer strah, da ni dovolj rešen in vzgojen.

Niti za prebito paro vrednosti ni imel slabosti, to je bilo očitno; bil je bolj diskreten od gumijastih podplatov in bolj točen od svoje ure, skratka, imel je vse prednosti, ki so odgovarjale njegovim napakam.

Nevarnosti v gospodinjstvu

Nemalo žena po svetu zaključijo svoje življenje pri nesrečah v kopalnici — ali pa imajo posledice zavoljo podobnih nesreč vse življenje. Površnost, neznanje, nepazljivost vodijo do te žalostne bilance. Zato se mora vsaka gospodinja zavedati nevarnosti v hiši in se jih izogibati.

Žena, ki sedi v kopalnici kadi in si pri tem suši lase z električnim fenom, je verjetno pozabila na to, da je voda izvrstnen prevodnik elektrike. Včasih se pri tem celo veseli, da lahko opravlja dva posla naenkrat. Vendar: takšno početje ni samo nevarno — celo smrtno nevarno je. Zato bodimo pazljivi z vsemimi električnimi grelnimi napravami v kopalnici. Če sam izredno vlažen zrak lahko povzroči kratek stik.

Tudi kadar je v največji zadregi s časom, mora najti gospodinja toliko časa, da si obriše vlažne roke, preden vtakne vtičnik kakršnekoli električne naprave v vtičnico. Po uporabi je treba kabel iztakniti — vendar ne tako, kot prenekatero gospodinja rade počno, da potegnejo zanj. Ne, vselej moramo prijeti za izolirani vtičnik, Mnogim gospodinjam niti na misel ne pride, da bi bilo lahko nevarno obrisati mimogrede z mokro krpo še vtičnico. Tako početje se lahko žalostno konča.

Tudi pri čiščenju oken so nekatere prave akrobatke in izzivalke smrti. Včasih napravijo iz več stolov majavo piramido, na katero zlezajo še same, da bi dosegle tudi najvišje dele okna. Takšni poizkusi se lahko končajo v bolnišnici. Posebno moramo paziti na otroke, ki se radi igrajo z nevarnimi predmeti. Nož,

Ze od nekadaj je imela Luiza pred bratom visoko spoštovanje, podobno tistemu, ki ga človek ima do principov življenja ali do najboljšega toaletnega mila. Imela ga je vseskozi rada. Sicer pa je Robert zadnjih 20 let odgovarjal na te simpatije, ki pa jih ni bilo pod nobenim pogojem zamenjati za ljubezen.

»Vraga, zakaj pa prihajaš tako pozno?« Robert je bil jezen. »Zamudila sem se v trgovini,« mu je odgovorila. Komaj ji je uspelo skriti nasme, ko si je predstavljala svojo trgovino, ki je bila neke vrste antikvariat, kjer je sedaj sodila med »ugodne prilikočnosti«. Medtem ko je pogrinjala mizo, se je neusmiljeno ogledovala v zrcalo nad kaminom; njeni lasje so bili prilepljeni na glavo kakor konoplja pri punčkah iz

škarje, vilice in podobno niso igrače, tega jih moramo naučiti že zgodaj. Predstavljajte si, da otrok vtakne škarje ali lasno zaponko v vtičnico.

SAM V ČOLNU ČEZ ATLANTIK

Od 20. januarja je plul 31-letni Anglež John Fairfax s svojo »Britannio«, dobrih šest metrov dolgim čolnom na vesla. Ko je pred kratkim prvič po 180 dnevih začutil trda tla pod nogami, je pokleknil in poljubil zemljo. Južno od Fort Luderda na Floridi mu je pritekla nasproti prijateljica Sylvia Marriott po plitvi vodi, po kateri je bredel proti obali. Objela sta se in zvrnila v vodo. »Tako sem truden«, je rekel in si z dvema velikima kozarcema vode pogasil žej.

Fairfax je prvi z vesli preplul Atlantik. Začel je pri Kanarskih otokih. Izbral je sicer pot daleč na jugu, vendar mu viharji niso prizanašali. To se na čolnu tudi pozna. Po stari morski šegi je samotni veslač okrasil svoj čoln s plavutjo morskega psa, ki ga je ubil.

Čoln »Britannia« se je dobro obnesel. Sicer je bil drag (1500 funtov) in so ga zgradili v ladjedelnici Uffa Fox, ki sovi kot graditeljica jaht. Fairfaxu ni bilo treba plačati, namesto njega so zbrali denar prostovoljci, ki so pozdravili zamisel nekega lista. Za potopis samotnega pomorščaka se zanimajo založniki, revije in televizijske družbe. Prav gotovo opravilno, saj je doživel marsikaj nenavadnega in zanimivega.

celuloida. Ko bi imela vsaj tisto rožnato barvo obraza, kot jo imajo te punčke! Luize je ugotovila, da njena koža ni negovana, da je polna prahu. Samo njene sinje oči bi prestale preizkušnjo. Ne, gledano točneje, kajti trepalnice so bile redke. Jezna se je obrnila proč, izgubila živce in v tem stanju razbila krožnik.

Prešlo je deset dni in Luize se ni prestopila praga oglasnega oddelka. Ko se je končno odločila za ta korak, je nihče ni poznal. Urednik je zahteval od nje potrdilo in ga dolgo študiral, šele potem ji je izročil pismo. Luize je eno odprla kar tam in že prve besede so jo strašno zadele. »Ljubica moja! Torej ne moreš več vzdržati brez moškega? Nikar ne komplikiraj stvari in se v torek postavi na železni pokrov kanalizacije pred »Modrim barom«. Lepo se bova...«

Sledilo je 30 vrstic tistega, kar je Luize imenovala »intimni detajli«. Kljub temu je pismo prebrala do konca, šele potem ga je besna raztrgala. Premagala je odpor in odprla še drugo in tretje pismo. Obe pismi sta bili polni spoštovanja do vseh stvari, le do pravopisa ne. Razočarana, toda še vedno polna upanja je odprla četrto pismo. Vsebovalo je dva, s strojem pisana, rahlo po tobaku dišeča lista papirja, kjer je na koncu drugega bilo napisano ime pisca »Edmund« in s črnilom pripisano »Abonent Parisien«. Taka anonimnost sicer ni bila znak hrabrosti, toda mar se tudi Luiza ni skrila za drugo ime? Njen partner se je izražal vsekakor izbrano:

»Spoštovana gospodična, mesece in mesece prebiram objave posredovalnega urada. Sprva sem si dopovedoval, da se zanimam samo za stanovanjske oglase. Počasi pa sem presledil na ženitne oglase ter jih prebiral. Veliko mi je na tem, da sporočim dejstva, da v pismu ne uporabim pravega imena. V nasprotju z običajem, tudi nisem smatral za prekršek, da vam pišem s strojem. Mogoče bi moj rokopis lahko odkril nekaj potez moje ga značaja, toda takim razlagam ne verjamem. Da sam ne padem v skušnjavo in pričnem proučevati vaše črtice na »Te« in okrogline pri »Se« vas prosim, da ravnate enako kot jaz. Na ta način bova oba nekaj časa uživala popolno neprizadetost.

Moram temu predvidenemu uvodu dodati pomirjalno detajle? Na primer te, obseg prsnega koša, barvo las in oči? Prihranil vam bom te podatke, vas pa prosim, da to storite enako; saj so v glavnem uporabljivi samo za prodajo kljuseta. Sicer pa ni nikogar, ki bi ga moral pozabiti. Samec ne postaneš... ampak ostaneš...«

Dalje prihodnjic

Polet na Luno smo spremljali vsi

Tudi Ptujčani so z največjim zanimanjem sledili zgodovinskim dogodkom, prvega potovanja in srečnemu pristanku človeka na Luno. Te dni so nekateri tudi noč in dan spremljali po informativnih sredstvih tri hrabre ameriške astronave, ki so se z raketo odpravili na Luno. Posebno v času radijskih in televizijskih poročil so poslušali in spremljali potek poleta. Menda ni bilo radijskega aparata ali televizorja, ki ob tem času ne bi poročal. Seveda je bilo najbolj zanimivo gledati polet in prve korake človeka na Luno na televizijskem ekranu. Američani so poskrbeli za direkten prenos vseh važnejših faz poleta. Mnogi, ki nimajo televizorjev, so te dni zaprosili sosedo ali znanca, ali pa so se napotili v lokalne s televizorji. Ob prenosu važnih dogodkov z vesolja, navadno ni bilo nikogar na ulici. Se manjše skupine poslušalcev, ki so se zadovoljili s poslušanjem tranzistorja, se je umaknila v hodnik. Tudi tisto noč, ko sta astronava utirala človeštvu pot na Luno in na njej zakorakala, je bilo mnogo oken v Ptuj razsvetljenih s svetlobo televizijskih ekranov. Mnogi niso to noč zatisnili očesa. Počakali so na trenutek ko je prva človeška noga stopila prvič na tla drugega planeta. Razveseljivo je bilo tudi uspešno slovo z Lusine površine. Raketni motorji so delovali brezhibno. Fantastičnemu uspehu smo komaj verjeli. Nekoliko smo si oddahnili, ko je vesoljska ladja krenila proti Zemlji. Ginjeni nad uspehom znanosti in tehnike ter hrabrostjo treh astronautov smo z zanimanjem spremljali pristaneč vesoljcev na Zemlji. Te dni so nas vznemirjale tudi vesti o ruski vesoljski ladji, ki je letela prav tako na Luno. O njenem pristanku še vedno ni točnih vesti. Z zanimanjem čakamo, kaj bodo povedali astronauti, zdravniki, znanstveniki, analize luninih kamnov...

Po srečni vrnitvi ameriških astronautov z Lune smo naredili manjšo anketo in povprašali nekaj Ptujčanov in okoličanov, kaj menijo o poletju, kako so ga spremljali in podobno.

Jože Gorčan, zaposlen pri »Slovenskih goricah« je dejal: »Sledil sem vsaki televizijski oddaji o poletu na Luno in nazaj. Presenečen sem nad uspehi ameriških astronautov, znanosti, tehnike... Kot kaže, je bilo vse natančno preračunano, saj so se dogodki odvijali po napred določenem času. Zanimivo je to, da morajo biti po poletu astronauti v karan-

teni. Zanima me, kake bacile lahko prinesejo z Lune. Premalo smo slišali o temperaturi na Luni v času njihovega pristanka...«

Stanko Kosi, fotograf: »Polet vesoljcev sem spremljal na dopustu. Poiskal sem televizijo, žal pa nisem mogel s kamero slediti poletu, da bi napravil nekaj fotografij. Navdušen sem nad velikim uspehom. Vesel sem tudi, da Amerikanci prikažejo javnosti vsega sveta polète v vesolje.«

Anica Metličar, natakaričica v gostilni »Pri Roziki« je dejala, da zaradi nočnega dela ni mogla spremljati vsega, kar se je dogajalo med poletom na Luno. Več je zvedela iz časopisov. Veselila se je uspešnega napredovanja vesoljev proti Luni. Se bolj je bila srečna, ko so se srečno vrnili na Zemljo. Na vprašanje, ali bi poletela na Luno, je brez premisleka odgovorila: »Da, takoj. Rada bi videla, kako je tam...«

Franjo Donaj, uslužbenec SO Ptuj iz Gorišnice: »To je eden največjih dosežkov človeštva, čeprav nima ne vem kakoga gospodarskega pomena. Čeprav bi lahko na Luni kopali diamante, se ne bi splašalo. Menim, da bi bil še vedno večji uspeh, če bi raziskovali vesolje združeno, s skupnimi sredstvi in znanjem. Upam, da uspeha v vesolju vojska ne bo izkori-

stila v svoje namene. Moti me še neurejeno življenje na Zemlji. Vsak dan smo priče vojnarn, lakoti in podobno. Prav bi bilo, da bi uredili te stvari. Sicer pa je podvig vesoljcev nekaj izrednega. Ne smemo podcenjevati tudi poleta sovjetske Lune 15. Se vedno je vprašanje, ali prodirati v vesolje z ljudmi ali samo z instrumenti. Največja želja, srečna vrnitev in pristaneč astronautov na Zemlji se je uresničila...«

Milan Krajnc, trgovec iz »Tehnike«: »Z zanimanjem sem spremljal polet vesoljcev. Preseneča me točnost, po kateri so se vrstili dogodki. Presenetljivi so tudi finančni izdatki za polet, ko na drugi strani še milijoni ljudi gladujejo. Predvsem gre preveč v oboroževne namene. Astronavti so si zaslužili, da jih je po vrnitvi pričakal predsednik Nixon.«

Ciril Jurkovič, tehnik pri Radiu Ptuj: »Zgodovinski polet v vesolje sem spremljal na dopustu. Najprej sem popravi televizor v veliko veselje tudi drugih nestrpnih gledalcev, ki letujejo v počitniškem domu v Biogradu. Noč, v kateri so pristali na Luno, smo presedeli pri televizijskem ekranu. Sanje človeštva so uresničene. Pred nami so večje možnosti nadaljnega raziskovalnja vesolja, v katerega se tisočletja ozirajo človeške oči.«

Jože Pulko, kmetijski teh-

nik iz Podlehnik: »Presenečen sem, da so po izstrelitvi apolla 10 v tako kratkem času prišli na Luno. Presenetljiva sta tehnično izveden polet in hrabrost astronautov. Vse, kar je prikazovala televizija, sem videl. Noč, v kateri je človek prvič stopil na Luno, sem presedel pred televizijskim ekranom. Zanimam me, kaj bodo pokazale nadaljnje raziskave o poletu, ali so kake možnosti kakršnega koli življenja na Luni. Zanimam me tudi polet Lune 15.«

Sonja Donaj iz pekarnice »Vinko Reš«: »Presenetil me je polet in srečen pristaneč na Zemlji?« Tudi njo smo vprašali, če bi potovala na Luno. Dejala je, če bi jo povabili, bi šla takoj. V šali sem jo vprašal, kaj meni, ali bo Luna odslej še tako romantična? Odgovorila je: »Ja, bo. Mislim, da še bolj, saj se še več ljudi ozira v njo...«

P. S.: Prihodnjič anketa iz Ormoža.

DEAN MARTINOVA POMOČ SINU

Dean Martin, po vsem svetu znani pevec in filmski igralec, ne bo podaljšal svoje pogodbe za snemanje svojih plošč z družbo »Reprise«. Njegov sin Dino, ki je tudi že znani ameriški pevec, je namreč osnoval svojo družbo za snemanje gramofonskih plošč. »Razumljivo je.« je izjavil slavni oče Dean Martin, »da bom pomagal svojemu sinu in mu tako poskrbel začetni kapital.« Če ob tem upoštevamo očetove velike komercialne uspehe pri prodaji svojih plošč, bo njegov delež pomoči svojemu sinu precejšen.

SPAČEK SPET NAPRAVAJ — ZA DEVIZE IN ZA DINARJE

Tovarna Tomos iz Koper je pričela te dni spet sprejemati vplačila za dobavo TomosCitroën 2 CV-A-24. Cena novega spačka brez prometnega davka, francozsko per je 15.275 din. Devizna cena z vsemi davki v francozsko Koper je 1293 dolarjev ali utrezen znesek, kateri koli drugi konverzi bilni valuti.

Povečana proizvodnja Tomos modela omogoča krajše dobavne roke in sicer: do 30 dni za devizne kupce in 90 dni za dinarske kupce.

Tomos sprejema vplačila in dobavlja avtomobile po svojih prodajalnih v Beogradu, Sarajevu in Ljubljani preko zastopnikov: Slovensko avto, Ljubljana; Merkur Maribor; Metaliacommet Zagreb; Autoslavonija, Celje; Autobačka, Sombor; Autovojvodina, Novi Sad; Auto kuća »Sumadija«, Beograd; Autopromet, Niš; Autotakedonija, Skopje; Autohrvatska, filijala Split; tujini pa preko firme Multihold Paris.

Tovarna motornih vozil Tomos, Koper

ENA VESOLJSKA

Za skoraj 20.000 km dolga pot se je odločilo 20 južnih afriških študentov, ki so hoteli na televizijskem zaslonu ogledati pristaneč človeka na Luni. Ker Južna Afrika nima televizije, so potovali iz Durbanu v London.

HOROSKOP HOROSKOP HOROSKOP

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

V podjetju, kjer ste zaposleni, bo še nekaj časa precej neprilike, potem pa bo nastopilo hitro izboljšanje. Ne verjemite vsakomur vsega, kar vam »svetijo«.

RAK
od 23. junija
do 22. julija

Prehitro vzkipite zaradi tega, da ste si poslabšali položaj, ki ste ga do sedaj uživali. V ljubezni bodo težave še nekaj dni. Dobili boste nepričakovan obisk.

DEVICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

V službi ne bo nič novega, čeprav ste to pričakovali. Vaša giranja v nevarnosti. Več pokariera je zaradi prehitrega reznosti posvetite domu in družini.

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

V službi vas bodo poizkušali spodriniti ko boste na dopustu. V terek vas čaka lepo preneženje. Ne nalagajte si prevelike odgovornosti zaradi drugih.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Osebnih dohodkov se vam ne bodo tako hitro zvišali, zato ne pričakujte toliko od novega šefa. Ljubezenske težave bodo kmalu minile. Zaučajte boljše polovici.

LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

Nikar ne vstijajte svojih pričanj drugim, ki niso vneta za vaš nazor. Težave bodo z nasledstvom. Zaradi napake v preteklosti boste še dobre volje.

SKORPIJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

Ni vse zlato kar se sveti, zato se ne dajte zapeljati. V naslednjem tednu boste imeli precejšnje stroške. Dopust boste lepo preživeli, spomini bodo ostali.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Nikoli ne veste, kje vas čaka nesreča zato bodite na potovanju zelo previdni. Na čenčevih ozirajte, ker bodo kmalu prenehale. V nedeljo bo lep let.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

Nikakršnega smisla ni, da delate iz komarja slona. Vaš problem je sicer resnejši kot si mislite, je pa še čas da ga uredite. V nedeljo greste na vikend.

DEVICA
od 22. sept.
do 23. avgusta

Potovanje bo v začetku težko, toda na obzorju je izboljšanje. Garderoba je nekoliko zastarela, zato jo obnovite. Pazite na svoje dolge lase. Obisk!

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

Nekdo vas bo poizkušal osramotiti, pa mu ne bo uspelo. Pri javnem delu bodite pazljiviji. Od danes do nedelje ne boste ravno dobre volje. Pojdite na obisk.

RIBA
od 20. februarja
do 20. marca

Spomini vas vlečejo nazaj na dopustniške dni. Bolje bo, jih pozabite, ker bo sicer komu postalo sumljivo. S potovanjem bodite previdni. Denarja se boj!

re Mycho

Kravata tetke Melanije

Roger Bridon je imel za-
danja vredno zaposlitev
neki zavarovalnici in ze-
bogato teto Melanijo, ki
stanovala v ulici Kleber.
Melanija pa je imela pohčer-
sko, ki ji je dala sladko
Lelija Vermolin. Men-
ni treba posebej poudar-
ti, da je bil Roger zaljub-
en v Lelijo in ona v njega.
Med mladima človekoma
vladalo srečno sožitje do
tega dne, ko se je v njuno
svetnjenje vmešala navadna
kravata, ki je vse pokvarila.
Tetka Melanija je menila,
da bo svojemu nečaku, ki ga
je imela nad vse rada, nare-
dila posebno veselje, če mu
bo za rojstni dan kupila kra-
vato.
Kravata je imela široke
roge vseh mogočih in ne-
mogočih barv. Bila je nar-
avnost strašna.
Ko je Roger sprejel kra-
vato, je kar otrpnil od gro-
ze: »Nikoli si ne bi upal s
tako kravato na cesto, je po-
mislil in jo spravil v spodnji
predal komode za perilo.
Toda prišel je ponedeljek
in s njim običajni obisk pri
teti Melaniji.
»Hudiča, skoraj bi bil po-
bil vzeti Melanijino kra-
vato! To bi tetka pisano gle-
bala!« Ker pa ni hotel, da bi
na ljudje videli na cesti s
tako grobijo okoli vratu, je
kravato vtaknil v žep.
Ko je prišel v prvo nad-
stropje razkošne hiše v ulici
Kleber, si je pred zrcalom
na hodniku zavezal tetkino
kravato. V sprejemnici je
bilo okoli tetke Melanije, ki
je sedela v naslonjaču pred
kaminom, zbranih že nekaj
gostov. Bila je naravnost
vzhičena nad vtisom, ki ga
je naredil nanjo nečak z
njim darilom.
Sarmantna Lelija pa je
prišla tisti večer že dokaj
pozno, ko se je Roger že od-
praviljal.
Opazovala ga je s komaj
skritim presenečenjem in se
na mladeničeve zaljubljene
pogleda še zmenila ni.
Ko sta ostali s tetko Me-
lanijo sami, ji je rekla:
»Draga mati, vem, da si
želite, naj se poročim z va-
šim nečakom, vendar vam
moram povedati, da se ni-
koli ne bi hotela poročiti s
človekom, ki nosi take ne-
mogoče kravate!«
Lelijina odkritosrčnost je
delovala na gospo Melanijo
kot mrzla prha.
»Kakor želiš, deklica mo-
ja,« ji je odgovorila z lede-
nim mrzlim glasom.
Ko se je Roger teden dni
pozneje spet pojavil v hiši
tete Melanije, s tisto kra-
vato seveda, mu je tetka kar
naravnost rekla:
»Prepričana sem, dragi
Roger, da nikoli ne boš po-
ročil take gosi, kot je Lelija.
Gamo pomisli, meni, da je
ta kravata, ki sem ti jo
kupila, neokusna...! Pove-
la sem ji kar naravnost,

da mi ni več za njene obi-
ske.«
Roger pa je dekle, ki ga
je vedno bolj ljubil, skušal
brantiti:
»Morate razumeti, tetka,
da je še premlada, da bi
imela tako prefinjen okus
kot vi.«
Ko se je poslovil, je seve-
da na hodniku spet zamenjal
kravato. Toda nesreča niko-
li ne počiva. Tetka Melanija
se je prav takrat spomnila,
da bi obiskala svojega bol-
nega brata. Spustila se je z
dvigalom in pred hišo trčila
v nečaka.
Tako je opazila spremem-
bo.
»Hej?!« je vzkliknila. »Kaj
nisi imel še malo prej okrog
vratu moje kravate?«
»Ne, tetka, motiš se. Dal
sem jo v čistilnico.«
Tetka Melanija pa se ni
dala prepričati. Malce je
premišljevala, potem pa je
vsa zaripla v obraz očitala
nečaku:
»Lažeš, lažeš! Dobro se
spominjam, da si jo imel še
zgoraj v stanovanju. Vidim,
gospod, da se moja kravata
tudi tebi zdi neokusna, pa je
zato ne nosiš na ulici. Torej
si se sprenevedal in metra-
pil z okusom, ki ga po tvo-
jem očitno nimam. Pa do-
bro, fant! Zavedaj se, da je
bila to zadnja reč, ki si jo
dobil od mene. Tudi k meni
te več ni treba!«
Ubogi Roger je bil žalos-
ten in razdedinjen.

Tetki Melaniji pa žilica ni
dala miru. Ko je vprašala
brata po zdravju, je takoj
izstrelila vprašanje:
»Se spominjaš, Karlo, ti-
ste kravate, ki jo je prejšnji
teden nosil pri meni Roger?
Kakšna se ti zda?«
»Torej, kravata je neokus-
na, skratka grozna!«
Uboga gospa je obstala kot
okamenela. Vsi v družini so
namreč visoko čislali Karlov
okus in ga imeli za nekak-
šnega modnega arbitra.
Tako strokovno izraženo
mnenje ter isto, bolj ali
manj prikrito izraženo mne-
nje Lelije in Rogerja, je pri-
sililo darovalko, da razmisli
o svojem stališču. Ker pa je
bila po srcu dobra ženska,
je sklenila mladima opro-
stiti.
Nekaj dni pozneje je Ro-
ger izvedel, da bo tetka pri-
sostvovala neki dobrodelni
prireditvi, pa se je še sam
odpravil tja. Seveda si je za-
vezal njeno kravato, ker si
je hotel spet pridobiti njeno
naklonjenost.
Ze je hotel švigniti mimo
nje, kakor da je ni opazil,
takrat pa ga je ona prijela
za roko in dejala:
»Poglej no, ti si tudi tu-
kaj! Zelo me veseli. Pridita
z Lelijo spet enkrat k meni.
Vendar pa, za božjo voljo,
nikar ne pridi s tole nemo-
gočo kravato...« je še do-
dala in mu hudomušno po-
mežiknila.

Obisk pri bolniku

Koliko časa smem ostati
pri njem? O čem naj z njim
govorim? Kakšno darilo naj
mu prinesem? Prav gotovo
so bila to vprašanja, ki ste
si jih zastavili pred obiskom
bolnega sorodnika, znanca
ali prijatelja. Obisk naj bol-
nika razveseli, ga opogumi,
ne pa da ga živčno vznemiri
in spravi v slabo voljo, kot
se to dogaja. Na žalost vedo
sestre in zdravniki vse pre-
več primerov, da se bolniko-
vo zdravstveno stanje po
obisku poslabša.
Bolniki so posebno občut-
ljivi, zato moramo biti še
bolj pozorni in premisliti vse
izgovorene besede. Pokažite
bolniku, da ste prišli k nje-
mu radi in da vam ta obisk
ni neka neprijetna obvez-
nost.
Ne ostanite predolgo. — V
bolnišnicah so ure obiskov
določene. Držite se teh. Prav
pogosto se dogaja, da obko-
lijo bolnikovo posteljo vsi
sorodniki in še znanci in pri-
jatelji. Ze res, da je to ve-
lika pozornost, vendar bolni-
ka tak številen obisk razbu-
ri. Skušal bo z vsakim go-
voriti in se zahvaljevati za
obisk, s tem se bo pa preveč
utruljal. Zato je priporočlji-
vo, da bi se obiskovalci med
seboj porazgovorili, kako bo-
do obiskovali bolnika. Več
kot dveh ljudi naenkrat ni
treba. Otroci naj raje osta-
nejo doma, vzemite jih s se-
boj samo na posebno bolni-
kovo željo.
Darilo. — Rože vedno raz-
veseljujejo. Ne smemo pa

pozabiti, da je v bolnišnici
odmerjen vsakemu bolniku
le majhen prostor, zato naj
bo šopek majhen. Tudi de-
hteti ne sme preveč. 30 do
40 odstotkov vseh bolnikov
mora uživati dietno hrano,
zato se bomo prej pozanima-
li pri bolniški sestri, kaj bi
mu smeli prineseti. Ni pa po-
trebno, da bolniku nosimo
razne slaščice, pijače ali dru-
go hrano.
Ce obiščemo žensko osebo,
se bo ta morda razveselila
stekleničke kolonjske vode
ali lepega robčka. Mlajše de-
kle bi bilo veselo modnega
časopisa.
Knjige, ki jih prinesemo
v bolnišnico, naj ne bodo
razburiljive ali grozotne.
Igračke, ki smo jih name-
nili bolnemu otroku, naj bo-
do iz takega materiala, da
se bodo dale lepo umiti. Če
je medvedek iz blaga še tak-
o ljubeč, ne bo pravi pri-
jateljček, če bo ves zaprašen
in umazan. Slaščice, ki smo
jih namenili otroku, izročimo
sestri, ki mu jih bo da-
jala odmerjeno količino.
Otroci imajo le še premalo
razvit občutek za mero in
bi mu lahko z našimi dobro-
tami več škodovali kot ko-
ristili.
Razgovor. — Ze na poti k
bolniku si zamislimo nekaj
glavnih tem razgovora. Glav-
ni govornik je navidno obi-
skovalec in ta mora zelo pa-
ziti, da ne vzbudi v bolniku
občutek bolnega, osamljene-
ga in odvečnega človeka. Ne
pripovedujmo mu razburilj-
vih novic, ne tolažimo ga
preveč in ne vzdihujmo. Bol-
nikovo uho je posebno občut-
ljivo za jadrkave med-
klice, zato se jih bomo iz-
ognili. V njegovi prisotnosti
ne govorite o njegovem
zdravju z zdravnikom ali
sestro.
Ce imate občutek, da bi se
bolnik rad pogovoril o nje-
govi bolezni, ga poslušajte in
mu skušajte pametno doka-
zati, da bo ozdravel in mu
vključite voljo do življenja
in ozdravljenja.
Ce opazimo v njegovih bli-
žini starejšega osamljenega
boljega človeka, ki nima no-
benih obiskovalcev, mu po-
svetimo vsaj malce pozorno-
sti. Seveda pa bodimo pre-
vidni, da mu ne vzbudimo
občutka osamljenosti. Pri
drugem obisku ga razveselite
z majhnim šopkom cvetja
in z ljubeznivo besedo. Pri-
pravite mu s tem nepopisno
veselje, in kaj naj si še več
želimo, kot osrečiti bližnjega,
ki trpi.

V okviru medsebojnega poslovskega sodelovanja

KREDITNA BANKA PTUJ in **KREDITNA BANKA MARIBOR**

**KB
PTUJ**

razpisujeta

**KB
M**

svoj skupni XIX. nagradni natečaj za vse vlagatelje vezanih dinarskih in de-
viznih sredstev

110 NAGRAD

V žrebanje bodo vključeni tisti vlagatelji in lastniki deviznih računov, ki bodo
do 31. OKTOBRA 1969 vezali svoje prihranke od 1.000 din dalje nad eno leto.
ZA VSAKIH 1.000 DIN VEZANE VLOGE POSEBNA ŽREBNA STEVILKA!
Za vezano vlogo prejmete višje obresti, vključeni ste v stalna nagradna žrebanja,
hkrati pa ste zavarovani za vse primere nezgod.

HRANILNE VLOGE SPREJEMAJO:

KREDITNA BANKA PTUJ
osrednja poslovna enota Lackova 5
v Ptujju in eksp. KIDRIČEVO

KREDITNA BANKA MARIBOR
osrednja posl. enota Cafova
in ekspoziture:
Mestna hranilnica Maribor,
Maribor Tabor, Gor. Radgona,
Lenart in Ormož

Hranilne vloge za obe banki sprejemajo tudi POSTE

**Je tudi to za 1900-
letnico?**

V našem slavnem Ptujju
je brivnica in česalnica, ki
je dobila pred kratkim nad-
vodom napise: FRIZER ZA
DAME, FRIZERSKI SALON.
VHOD ZA DAME, VHOD ZA
DAME IN GOSPODE. Torej:
dame in gospode, obiščite
vaš salon! Nanta Kuček

RADIJSKI PROGRAM

NEDELJA, 16. avgusta

4.30-6.00 Dobro jutro! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Svetujemo vam 5.45 Informativna oddaja 6.00 Poročila 6.30 Informativna oddaja 6.50 Za vas 7.00 Poročila 7.30 Informativna oddaja 7.50 Informativna oddaja 8.00 Poročila 8.30 Radijska igra za mlade 9.00 Poročila 9.05 Iz naših krajev 9.50 Poročila 10.05 Se pomnite, tovariši!... 10.30 Pesmi borbe in dela 10.45 EP 10.50 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00 Poročila 12.00 Poročila 12.30 Poročila 13.15 Zabavna glasba 13.30 Domače vihe 13.40 Reportaža 14.00 Poročila 14.05 Zabavne melodije 15.00 Poročila 15.05 Zabavna glasba — vmes ob 15.30 Humoreska 16.00 EP 15.05 »Po domače« 17.00 Poročila 17.05 Športno popoldne 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Poročila 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.15 Zaplešite z nami 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Godala v noči 24.00 Poročila.

VSAK DAN RAZEN NEDELJE:

4.30 Dobro jutro! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja 5.00 Poročila 5.30 Vremenska napoved 5.45 Informativna oddaja 6.00 Poročila 6.30 Informativna oddaja 6.50 Za vas 7.00 Poročila 7.25 Telesna vzgoja 7.45 Informativna oddaja 8.00 Poročila, Radijski in TV spored.

PONEDELEK, 11. avgusta

14.00 Poročila 14.05 Lepe melodije 14.30 Pet minut za EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Poročila 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Stare tržaške slovenske narodne pesmi 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Gounod: Odlomki iz opere »Faust« 18.00 Poročila 18.15 »Signali« 18.35 Lahka glasba 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambli Mihe Dovžana 19.25 EP 19.30 Poročila 20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije 21.15 Lahka glasba 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

TOREK, 12. avgusta

14.00 Poročila 14.05 Skladbe za mladino 14.30 Lahka glasba 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Poročila 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Glasba za soliste 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Koncert Simfoničnega orkestra RTV 18.00 Poročila 18.15 v torek na svidenje! 18.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambli Toneta Perka 19.25 EP 19.30 Poročila 20.00 Radijska igra 20.47 Lahka glasba 21.00 Popovke 22.00 Poročila 22.15 Jugoslovanska glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Plesni in zabavni orkestri 24.00 Poročila.

SREDA, 13. avgusta

14.00 Poročila 14.05 Za oddih 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Poročila 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Dve popularni uverturi 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Mladina sebi in vam 18.00 Poročila 18.15 Solistična glasba 18.45 Kulturni globus 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Poročila 20.00 Operne melodije 21.00 Zabavne melodije 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Godala v ritmu 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 11. avgusta

14.00 Poročila 14.05 »Mladina poje« 14.20 Operetne melodije 14.55 Kreditne banke Slovenije 15.00 Poročila 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Domenico Cimarosa: Kapelini 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Simfonični koncert 18.00 Poročila 18.15 Turizem in glasba 19.00 Lahko noč, otroci!

Rezervirano za Lujzeka

Dober den drogi Prieki no bote lepo gozdovljeni!

Ježeš na, gnez pa je toka pesja vročina, ke se mi jezik v znahtah sploh več ne obroča. Sedla doma pod domočo grško no čokan, če de mi koka črešja na glavo pola. Mislin, tuhtan no štindran kak bi blo lepo, če bi meja človek afto no bi se lahko kop na kopaje ali pa v koke toplice pela. Ja pa če ne bi blo totega prekletega dela. Kak je ali enin lepo, ki tak boj po gosposko živijo, jas bogi vrog no zmenoj vred fsa priška zlohta

MALI OGLASI

Skoraj novo pohištvo za dnevno sobo (trije fotelji, miza, kauč in omara), dva štedilnika na trdo gorivo in kredenco prodam. Vprašajte v Prešernovi 18, Ptuj.

PRODAM skoraj nov pletilni stroj znamke »regina«. Vzajem tudi ček. Naslov v upravi.

POUČUJEM angleščino in francoščino. Anica Steger, Nova cesta 2, Ptuj.

SPREMJEM dva vajenca in dva pomočnika, lahko sta priučena, za centralno kurjavo. Ignac Kramberger, Slovenski trg 4, Ptuj.

NOVO OTROSKO košarico in posteljico poceni prodam. Milunič, Gregorčičev drevored 8, Ptuj.

VAJENCA za zlatarsko stroko sprejem. Vprašajte pri zlatarju v Krempljevi ulici 10, Ptuj.

PRODAM seme rdeče detelje po 13 din za kg. Katjivost jančim, Napast, Kicar 23.

MLAD zakonski par išče sobo in kuhinjo za eno leto. Najemni- no plača naprej. Naslov v upravi.

UGODNO prodam razno pohištvo. Naslov v upravi.

GRADBENO parcelo (9 arov) na Zagrebški cesti prodam. Vprašajte pri odvetniku Stiplovske, Ptuj.

ODDAM opremljeno sobo s posebnim vvhodom s kopalnico in garažo. Naslov v upravi.

SPOROČAMO OBCANOM, da je okulistična ambulanta v času od 1. avgusta do 10. septembra zaradi letnega dopusta specialista ne bo delala. Ob nujnih primerih kličite Splošno bolnišnico Maribor. Ambulanta sprejema prijave za preglede po 10. septembru 1969.

Zdravstveni dom Ptuj

ci! 19.10 Obvestila 19.15 Pevci Nino Robič 19.25 EP 19.30 Poročila 20.00 Domače pesmi in napetvi 21.00 Od Ibena do Ionesca 21.40 Glasbeni nokturno 22.00 Poročila 22.15 Simfonična literaturna 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

PETER, 15. avgusta

14.00 Poročila 14.05 Lahka glasba 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Kreditna banka Ljubljana 15.00 Poročila 15.20 Napotki za turiste 15.25 Glasbeni intermezzo 15.40 Mozart: Koncert za klavir in orkester 16.00 Za vas 17.00 Poročila 17.05 Človek in zdravje 17.15 Koncert po željah 18.00 Poročila 18.15 Zabavna glasba 18.50 Na mednarodnih križpotjih 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambli »Zadovoljni Kranjci« 19.25 EP 19.30 Poročila 20.00 Koncert zboru »Moše Pijade« 20.30 Ob istu uri 21.15 Oddaja o pomorskih 22.00 Poročila 22.15 Plesna glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Glasba velikih orkestro 24.00 Poročila.

pa si moremo glih zaj v totih pesjih dnevih najhuje roke nategnoti. Kdo si drugi r... j v morji namočejo te smo mi črni kak rolometari od proha, ki se kadi z naših škedljof. Zjemo, mlotimo no vejamo, nazdijo pa se po pozimi nemo zadusti krūha meli. Ja huldo je na sveti, pa kaj si čemo pomagati, če vena tak te že morate biti...

Dopisnik iz Polčon pri Slovenski Bistrici piše:

Drogemi priščkemi Lujzeka na Ptūji.

Veš, zlo lepo se mi vidi, ke si se nan zadjič opraviča, gdo si negi tan po morji ribara. Ja resen so vaji toti železničari z Mico grdo okoli prnesli, če so vaji resen tak po kavbojsko iz prvega vlaka v drugi razred presedali. Nič nan ali nesi napisal kak sta se ke mela na dopusti. Vena ti je bla Mica skos za petami no si nesi moga nič friškega privoščiti. Kak pa je blo kaj s košto? Sta si nesi kaj za pod zob kre sebe? Ves, zaj je resen provi vrag s totin mesekon. Cene so tak visoke, ke niti več naš pes nemre za južno kosti dobiti. Pje, pa tote klasifikacije mesa, koka künst je to. Ker vrag bi se na to vün spozna. Mi navodni državtoni vemo samo to, ke dobi kmet za storo rogačo tri do štiri dinare po kili žive voge, naši trgofel no mesori pa stoga prove čudeže delajo, tak ke nazdijo meso kosta celih entaužnt petstu storih dinarof. Jas ali ne ven, kon fse fkup gre, vidin pa ti tote privatne mesarske kšeftmane, ki majo lepe hiše no elegantni afto poleg. Vidis bogi srnak, ti pa se moreš na morje s cugon no še v token drengi pelati. Ja vidis, enin krave tudi pri rogieh dojijo, drugi pa čokamo pri vimeni no niti kaplice mleka ne dobimo.

Jas osebno paznan toke, ki tu pa tan koki milijunček prijavijo občini, drugo pa lepo v štunfo. Pje Lujs to ti je kšeft, ne tak kak mlja, ki čokamo z meseca v mesec na hogo colingo no ne vema, če ma na srečnem v drugi mesec priplavala. Krompir, mrkefca no druga zelezjava nan letos skoro do kraja toti koloradski hroši pojli. Boj smo jin trosli tote gifte bot se huđiči redili. Človek že več ne ve kumi bi se pritoža.

Tejko ti naj bo za gnes no po gdo drugič, ke več če mo ti meja cajt napisati.

Lepo te pozdrovla tvoj dopisnik Tunek

POZDROVLINI TUNA!

Vidin, ke si se že drugič pojava v mojen rezerviranen kotl no se še ti lepo priporočan za več poste.

Začnima kar od kraja. Pišeš zakaj nesen nič pisa kak sen se meja na čofotaji v vejki mlaki ali na morji, kak tami boj strokovno provimo? Blo je fse lepo no praš, samo Mica mi je resen sploh za petami skokala tak ke sploh nesen moga nebene ribe »na svoj trnek vloviti«. Blo jih je več puno, saj več tokih na dveh nogah ni z mini oblačili. Najboj so mi šle na jetra tiste uvožene ribe, pa kaj sen si hteja srmaček, če sen meja policijo kre sebe.

Tak kak zodič bikorejce iz Ormoža si gnes tudi ti malo po podražiti mesa vujdra. Resen je ne praš, ke živimo tak folodvlemo, meso pa si moremo drogo kupiti. Pa saj veš, ke mesorof peš neče kosti jesti, da pa je moj Hektor zodič cajte samo še ob ta vejških svetkih doba kōšno kost pod mizo. Zdjaj sen ga začaja nad šeloto vabiti, pa ne ven kak de se mi ke to obneslo.

Pišeš tudi, ke poznaš enih por tokih, ki majo v štunfaf žmetne milijunčke. Ja veš to pa so žmetne ribe, ki jin niti zokon nemre do živega priti. Hvala bogeč smo zato srnaki boj v zakone zamotani. Pje Tana mogla ma si malo boj po then gučati, ke naji ne bi na hladno spravli.

Vaš zvesti Lujs

Zahvala

Prav lepo se zahvaljujem zdravnikom in sestram ljubljanske interne klinike za vse, kar so dobrega napravili za mojega moža

dr. Štefana Kožulja

iz Kidričevega

Nadalje se zahvaljujem vsem, ki so mi kakorkoli pomagali v tem huđem času, vsem ki so se udeležili zadnjega slovesa od mojega dobrega in nepozabnega moža.

Hvala za pismena sožalja, za vence in cvetje.

Zalujoča žena Ivanka, mama in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob izgubi našega dobrega moža, očeta in brata

JOŽETA ILECA

iz Ptuja

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem za izkazano sočutje in sožalje.

Nadalje se zahvaljujemo darovalcem vences in cvetja, govornikom, pevskeemu zboru, gasilcem, lovski družini Kidričevo in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Prisrečna zahvala zdravnikom in osebju internega oddelka bolnišnice v Ptujju, ki so mi lajšali trpljenje. Iskrena hvala č. duhovščini za spremstvo in poslovilne besede.

Vsem še enkrat hvala.

Žalujoci: žena Rozalija, sinovi Silvo ter Peter in Jože z družinami.

RAZPIS

Obveščamo bralce, da se je oddelek študijske knjižnice preselil iz muzejske zgradbe v minoritski samostan in novo poštno poslopje. Zaradi urejevalnih del bo študijska knjižnica meseca avgusta 1969 zaprta za stranke.

Uprava ljudske in študijske knjižnice Ptuj

Uprava Zdravstvenega doma Ptuj sporoča, da bo javni dražbi v četrtek, 7. 8. 1969, prodala rabljeno osnovna sredstva, in sicer:

— rabljeni osebni avtomobil znamke fiat 1500, letnik 1963,

— rabljeni osebni avtomobil znamke fiat 1300-letnik 1966,

— rabljeni osebni avtomobil znamke Fiat-zastava letnik 1965.

Začetek dražbe je ob 12. uri. Prednost imajo imajo senci iz družbenega sektorja.